

ΕΣΤΙΑ

ΤΟΜΟΣ ΔΕΚΑΤΟΣ ΟΓΔΟΣ

1884

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΛΑ
ΛΑΥΡΙΩΤΟΥ
ΑΥΣΩΝ ΑΡΙΘ.

[ΙΟΥΛΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ]

ΤΙΜΑΤΑΙ ΦΡ. 6 - ΔΕΔΕΜΕΝΟΣ ΦΡ. 8

Handwritten signature

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Μικροασιακή
ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΛΑ

ΑΘΗΝΗΣ

Γ. ΚΑΣΔΟΝΗΣ, ΒΚΛΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Γραφείον της 'Εστίας: 'Επι της Ασωπόρου Πανεπιστημίου, 39.

1884

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος III'

Συνδρομή ἑτησίαν: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 12, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20 — Αἱ συνδρομαὶ ἔρχονται ἀπὸ
1 Ἰανουαρίου ἕως καὶ ἐν τῇ ἑλλάδι. — Γενικὸν ἀριθμ. Ἐπι τῆς λαοφ. Πανεπιστημίου 29.

19 Ἀυγούστου 1884

Ἡ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Δ.

ΤΟ ΑΜΑΛΙΕΙΟΝ ΟΡΦΑΝΟΤΡΟΦΕΙΟΝ

Ἡ μεταπολίτευσις τοῦ 1862, καταδικάσασα εἰς ἀειφυγίαν τὴν πρώτην δυναστείαν τῆς χώρας ἐνησιμίσθη, μετ' ὑπερβαλλούσης ἰσως ἐπιμονῆς, νὰ συντρέψῃ καὶ τοὺς χαλαρωτέρους δεσμούς τοὺς ἀνακαλοῦντας τὴν μνήμην τῶν ἐξορίστων βασιλέων. Ἐν τῇ θέρμῃ ψυχικῆς ὁρμῆς ἐπραγείσθη μετὰ μακρὰν συνοχὴν, ὑπελήφθη καθήκον πρὸς τὴν ἐπανάστασιν καὶ τὰς ιδέας ὑφ' ὧν προσελήθη καὶ ἐνεφορήθη, ἡ ἐν παντὶ ἐκδήλωσις ἀμέτρου πρὸς τοὺς ἐκπεπτωκίτας δυσμενείας, αὐτὰ δὲ πλείπτει, ἰδιώτῃ, καὶ Ὀθωνος φέρωνται τὸ ὄνομα καὶ τῆς Ἀμαλίας, ὑπέλαβον καθήκον νὰ καταδυθῶσι, πρὸς καθήσυχασιν τῆς συνειδήσεώς των, εἰς τὴν ἀναίμακτον τῆς ἐπανάστασεως κολυμβήθραν ἐν ᾗ, ἐν μὲν δὲν ἀπέβαλον τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον, ἀπέβαλον ὅμως τὸ παλαιὸν ὄνομα ἄνευ ἀδείας τῆς ἱερᾶς συνόδου ἢ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν Ὑπουργείου. Ἀναγράφοντες γεγονότα σύγχρονα ὑπὸ τῆς δημοσίας γνώμης πιστοποιούμενα διαρρήδη, οὐδεμίαν ἐκφέρομεν γνώμην ἢ κρίσιν περὶ τῶν ιδεῶν καὶ τῶν ἐπεισοδίων ἐποχῆς μὴ δυναμένης νὰ κριθῇ ἤδη, οὐδ' ἐν ταῖς στήλαις τοῦ παρόντος περιοδικοῦ. Ἀνετρέξαμεν ἀπλῶς δύο καὶ εἰκοσιν ἔτη ὅπισθεν ὅπως ἀνεύρωμεν τοὺς λόγους ὧν ἕνεκα ἡ συνήθης τότε ὀνοματἀλλαγὴ δὲν ἐφείσθη οὐδὲ τῶν δημοσίων κτηρίων καὶ ἀσύλων, καὶ ὅπως ἐξηγήσωμεν τὰς αἰτίας ὧν ἕνεκα τὸ Ἀμαλιεῖον ὀρφανοτροφεῖον μετωνομάσθη ἔκτοτε «*Ἐθνικόν*», ἵνα ἀναλάβῃ πάλιν μετὰ εἰκοσαετῆ περίοδον τὸ ὄνομα ὑφ' ὃ κατὰ πρῶτον ἐθεμελιώθη ὑπὸ τὴν γοητείαν τῆς Ἑλληνικωτάτης ἡγεμονίδος, ὡς ἔριξε τὸ περὶ τούτου τότε ἐκδοθὲν διάταγμα ἔχον ὡς ἑξῆς:

Διάταγμα

Περὶ συστάσεως ἐν Ἀθήναις Ὀρφανοτροφείου κορασιῶν ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλείας.

Ο Θ Ω Ν

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΡΑΣΙΑΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, λαθόντες ὑπ' ὅψιν τὴν ὑποβληθεῖσαν Ἡμῖν ἀναφορὰν τῶν κυριῶν Μαρίε Ὑψηλάντου, Ζωῆς Σούτσου, Κυ-

ριακούλας Κριεζῆ, Ἀνδρομάχης Μ. Ρενιέρου, καὶ Λουκίας Ρίζου, περὶ τῆς ἐν Ἀθήναις συστάσεως Ὀρφανοτροφείου κορασιῶν, ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Βασιλείας, λίαν ἀγαπητῆς Ἡμῶν συζύγου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

1) Ἐγκρίνεται ἡ ἐν Ἀθήναις σύστασις Ὀρφανοτροφείου κορασιῶν, συντηρουμένου ὑπὸ Φιλανθρωπικῆς Κυριῶν ἑταιρίας ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Βασιλείας, Ἡμετέρας λίαν ἀγαπητῆς συζύγου καὶ τὴν ἐπωνομαίαν Ἀμαλιεῖον Ὀρφανοτροφεῖον κορασιῶν.

2) Ἐγκρίνεται καὶ ὁ διὰ τῆς ἀπὸ 8 τρέχοντος μηνὸς ἀναφορᾶς τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργοῦ τῶν Ἑσωτερικῶν ὑποβληθεῖς Ἡμῖν ὁργανισμὸς τοῦ καταστήματος.

Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν Ὑπουργὸς θάλει ἐκτελέσαι καὶ δημοσιεύσει τὸ παρὸν διάταγμα.

Ἐν Ἀθήναις τῆς 8 Ἰουνίου 1855.

Ο Θ Ω Ν

Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΑΛΤΟΣ.

Χλίαν καὶ ἄλλα βλαστάνουσι ἔρησι, τοῦ πάρος τῆς Ἀμαλίας καὶ τοῦ Ὀθωνος . . . Ἐὰν αἱ πικρῆαι τῆς ζωῆς καθάρωσι τὰς καρδίας ἀπὸ τῶν ἀνθρωπίνων ἀτελειῶν, προκαλοῦσαι ἄθροια τὰς συμπαθείας, αἱ ἀπογοητεύσεις τοῦ ἐσχάτου βίου τῶν ἐξορίστων βασιλέων ἀναδεικνύουσι συμπαθεστέραν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς τῶν ἐπιζώντων τὴν εὐγενῆ αὐτῶν μορφήν. Τὸ ἐνάρετον ζεῦγος ἐν ᾧ τοῦ Φιλοποίμενος τὸ πνεῦμα εἶχεν ἐσαρκωθῆ συνεχίζον τοὺς πόθους τοῦ ατελευταίου "Ἐλληνοσ", οἱ ἡγεμόνες ἐκεῖνοι οἵτινες ἠτένεσαν ἡρειψαμένην καὶ καυνοῦσαν, ἀλλ' ὑπὸ ἐξαιτίας αἰγλης στεφομένην τὴν ἡρωίδα πατρίδα μας, ἐστέναζον μακρὰν τῆς προσφιλοῦς καὶ ἱερᾶς πόλεως τῆς ἀποτελεσάσης τὸ μέλημα βασιλείας μεγαλοπράγμονος, μακρὰν τῆς Ἑλλάδος ἢ ἑσωτερικῆς βῆμισις τῆς ὁποίας καὶ ὁ εὐγενέστατος ἔθνικος πόθος ἀπέβη ὁ σκοπὸς τοῦ βίου ἡγεμόνος ἀξίου, διὰ τὰ αἰσθήματα αὐτοῦ, νὰ προίσταται τῶν τουρκομάχων ἀνδρῶν. Ἐπασχον ἐκεῖνοι ἐξορίσται, καὶ ζῆνοι εἰς τὴν πατρικὴν ἐτι γῆν, ἐστρεφον ὕγρους πρὸς τὴν Ἀττικὴν ὀφθαλμούς, ἀταπατώμενοι, καὶ νομίζοντες ὅτι θὰ ἀνέπνεον τὸ ἄρωμα τοῦ Ἀττικοῦ θύμου καὶ θὰ ἔτρεπον τὰς δῦφεις εἰς τὴν θέαν τοῦ ἀθανάτου βράχου καὶ τῶν ἀπῶν τοῦ Σαρωνικοῦ. Ἄς ἀναπαυθῶσιν ἐν εἰρήνῃ . . . Ἐὰν ὑπέστησαν πολλὰ, δὲν ὑπέστημεν καὶ ἡμεῖς ὀλιγώτερα ἐν μέσῳ ὅλης τῆς μέθης τῆς ἐπανάστασεως . . . Συρροὴ συμπτώσεων ἀτυχῶν εἰμαρμένως ἔδει νὰ περατωθῇ ἐκεῖ ὅπου ἐπερατώθη. Καὶ ἐὰν ἔχωσιν ὑπερτέραν τινὰ δύναμιν αἱ κατανυκτικαὶ καὶ κοιναὶ τῶν λαῶν παραδόσεις, αἱ

έν ώραϊς μεσονυκτίαις ἀνοίγουσαι τοὺς τάφους, καὶ περὶ τοὺς τόπους οὓς ἠγάπησαν ἐν τῇ ζωῇ, τὸ πνεῦμα τῶν νεκρῶν βασιλέων δὲν θὰ πτερυγίζῃ πλέον ἐξόριστον μακρὰν τῆς γῆς τῆς Ἑλλάδος. . . Ἡ ἀγέρωχος αὐτῶν ψυχὴ οὕτε τὴν λήθην μας οὕτε τὴν συγγνώμην μας ἠδύνατο ἴσως νὰ στέρξῃ τὴν ἐκτίμησίν μας ὅμως βεβαίως ἐπέθει καὶ ταύτην ἔσχε μεταγενεστέρως ἀκραίαν, οὐδ' εἶνε τις τῶν Ἑλλήνων σήμερον ὃ μὴ ἀποδίδων τὴν δικαιοσύνην ταύτην εἰς τὰς ἀρετὰς καὶ τὰ αἰσθήματα ἡγεμόνων εὐγενῶν καὶ πατριωτῶν παραφόρων ὧν ἐὰν συνέπεσε ποτε νὰ σφάλῃ ἀνθρωπίνως ἢ ἀντίληψις, οὐδέποτε ὅμως ἔσφαλλεν ἢ πρόθεσις.

Τὸ ἀξιοσημείωτον ἄσυλον ὅπερ πρόκειται νὰ διατρέξωμεν μετὰ τοῦ ἀναγνώστου, ἀπετέλει μίαν τῶν περιπαθεστέρων συμπαθειῶν τῆς βασιλείας ἧς φέρει τὸ ὄνομα. Συσταθὲν ἀμορφῶτως τῇ πρωτοβουλῇ περιφανοῦς Ἑλληνίδος συναπτώσης πρὸς τῇ καταγωγῇ καὶ αἰσθημα γνησίως ἡγεμονικόν, υἱοθετήθη ὑπὸ τῆς πρώτης βασιλείας, οὕτω δὲ ἐν τῷ δεσμῷ τῆς ἐμπνεύσεως καὶ τῆς ἐργασίας δύο γυναικῶν παρ' αἷς ἐναμίλλως ἔβαλλε σκόπιμος συνειδήσις καταγωγῆς καὶ φιλοφροσύνης, ἀνευρίσκομεν τὰς πρώτας ἀρχὰς τοῦ ὀρφανοτροφείου τῶν κορασιῶν. Ἡ Ἀμαλία τοῦ Ὀδεδεβούργου βασιλίσσα τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἡ Μαρία Γεωργίου Ὑψηλάντου ὑπῆρξαν αἱ γυναῖκες αἱ ἀποτελέσασαι τὰ πρῶτα ἰσχυρὰ τοῦ ἀσύλου στηρίγματα· βραδύτερον ἢ εὐμενῆς ἀρωγῇ ἐγκρίτων δεσποινῶν τῆς ἡμετέρας πόλεως συνεπλήρωσε βαθμηδὸν τὸ ἔργον.

Τὸ ἄσυλον δὲν ἔμειναν ἐπὶ μακρὸν χρόνον κενόν. Ὁ πληθυσμὸς ἦν ἤδη ἔτοιμος, συλλεγεῖς παρὰ τῶν ὁδῶν ὅπου ἐν ἐσχάτῃ ἐνδείᾳ καὶ ἐγκαταλείπει ἐσύροντο ὀρφανὰ κοράσια, ἔλειναν ὅμως τὰς λυμναθείσας τὴν Ἑλληνικὴν πρωτεύουσαν καὶ τὰς Ἐπαρχίας γολέρας τοῦ 1854. Ἡ ἀφρονία τῆς δυστυχίας εἶνε τοιαύτη ἐν τῷ κόσμῳ ὥστε ἐὰν ποτε περιηλθῆν ἢ γενναία ψυχὴ εἰς στενοχωρίας, αἱ στενοχωρίαὶ αὐταὶ ἦσαν οὐχὶ ποὺ νὰ ἀναζητήσῃ τοὺς τελλιμμένους ὅπως τοὺς παραμυθῆσῃ ἀλλὰ διὰ τῶν μέσων νὰ ἐπαρκέσῃ πρὸς τὴν ἐπιτέλειον τῆς ὑπερτάτης καὶ θείας ἐντολῆς. Οἱ ἀτυχεῖς τοῦ ἀσύλου οὐκ ἴσταν ἀνέμενον ἤδη τὴν καρήγορον τῆς φιλοφροσύνης χεῖρα ἀλλ' ἀναμένοντες δὲν ἐπέων οὐδ' ἀπεψύχοντο εἰς τὰς ὁδοὺς· τὰ ὀρφανὰ εἶχον συλλεγῆ τρεφόμενα καὶ ἐνδύόμενα μητρικῶς ἐν τῷ ἴδιῳ οἴκῳ ὑπὸ τῆς ἀοιδίμου ἐκείνης γυναικός, τῆς Μαρίας Ὑψηλάντου, ἧς ἢ ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ καταστήματος εἰκὼν περισώζει τὸ σεμνὸν κάλλος καὶ τὴν συμπαθῆ καὶ ἐπιβάλλουσαν ἔκφρασιν, ἀλλὰ μᾶλλον τῆς εἰκόνος παραδίδει τὸ ὄνομά τῆς εἰς τὴν εὐγνώμονα μνήμην τῶν μεταγενε-

στέρων αὐτὸ τὸ κατάστημα οὕτως ἐγένετο ἰδρύτρια καὶ προστάτις.

Τῆς κινήσεως ἀπὸς δωδεκάτης οἱ χρηματικοὶ πόροι ἤρξαντο βραδείως μὲν, ἀλλὰ μετ' ἀσφαλούς προκύπτοντες ὑπὸ τὴν ἰσχυρὰν τῆς βασιλείας ἀρωγῆν, καὶ τὴν ἐνθουσιᾶν ἐπικουρίαν διακεκριμένων τῆς πόλεως κυριῶν. Χρηματικὸν λαχεῖον ὀργανωθὲν ἐν Ἀθήναις κυβεύθη δὲ ἐν τῷ χειμερινῷ ἀνακτόρῳ ἐν Πετροπόλει ἀπέδωκε τὸ ποσὸν 60,000 δραχμῶν ἀλίνας συλλεγεῖσαι ἐπὶ τῷ τέλει νὰ χρησιμεύσωσιν ὑπὲρ τῶν ἐκ Θεσσαλίας καὶ Ἑπείρου προσφύγων κατὰ τὴν ἐπαναστατικὴν ἐκείνην ἐποχὴν, διετέθησαν ὑπὸ τῆς βασιλείας ὑπὲρ τοῦ ὀρφανοτροφείου τῶν κορασιῶν. Ἐτέραν δωρεὰν ἐκ 16,000 δραχμῶν προερχομένην ἐκ φιλοπτώχου τινὸς ἐταιρίας ἐν Γερμανίᾳ διέθεσεν ἡ βασιλίσσα ὑπὲρ τοῦ ὀρφανοτροφείου ἐπίσης, καὶ πλοῦσοι Ἑλληνες, ἔτοιμοι πάντοτε εἰς θυσίας τιμῶσας τὰ αἰσθήματά των, ἤνοιξαν τὰ βαλάντια εἰς τὴν φωτὴν τῆς φιλοφροσύνης γενναῖα εἰσενεγκόντες ποσά· οὕτω μικρὸν κατὰ μικρὸν ἔλαβε τὴν ὀριστικὴν αὐτοῦ σύστασιν τὸ Ἀμαλλεῖον ὀρφανοτροφεῖον ἰδρυθὲν τὸ πρῶτον παρὰ τινος οἴκου ἐγγυῶς τῆς πλατείας τῆς Ἐλευθερίας, ὅπουθεν, κατὰ τὸ 1869, μετετέθη εἰς τὸ ἰδιόκτητον μέγαρον ἐνθα εὐρηται σήμερον ὀπίσθεν τοῦ ἀνακτορικοῦ κήπου καὶ ἐγγυῶς τοῦ ἀρχαίου σταδίου.

Πρὶν ἢ εἰσεδύσωμεν εὐλαβῶς εἰς τὰ ἄδυνα τοῦ ἱεροῦ τούτου τῆς σωφροσύνης, τῆς ἀγνότητος, καὶ τῆς ἐργασίας, αἱ καθορίσωμεν τὸν σκοπὸν καὶ τὴν ἀποστολὴν τοῦ ἀσύλου. «Σκοπὸς τοῦ ὀρφανοτροφείου» λέγει τὸ 10ον ἄρθρον τοῦ ὀργανισμοῦ τῆς ἐν Ἀθήναις φιλοφροσύνης Ἑταιρίας τῶν Κυριῶν, ἧς πρῶτος καὶ ἄριστος καρπὸς εἶνε τὸ Ἀμαλλεῖον, «εἶνε νὰ μορφώσῃ ἐκ τῶν ἐν αὐτῷ ἐνδαιτωμένων κορασιῶν φρονίμους καὶ κοσμίως παρθένους, χρηστὰς οἰκοκυράς, χρησίμους καὶ ἀγαθὰς εἰς τὴν κοινωνίαν γυναικῶν. Ὅθεν καὶ ἡ βᾶσις τῆς ἀνατροφῆς αὐτῶν θέλει εἶσθαι ἢ χριστιανικὴ ἀγωγή καὶ ἄσκησις πρὸς ἀπόκτησιν τῶν χριστιανικῶν ἀρετῶν· ἢ πρὸς τὸν Θεὸν εὐσέβεια πρὸ πάντων, τὸ πρὸς τοὺς ἀνωτέρους σέβας, ἢ πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπη, ἢ φιλοφροσύνη, ἢ ταπεινοφροσύνη, ἢ κοσμιότης, ἢ ἐγκράτεια, ἢ καρτερία καὶ φιλεργία θέλου εἶσθαι αἱ κυριώτεραι αὐτῶν ἐξασκήσεις». Ἡ εὐσέβεια πρὸς τὸν Θεὸν θεμελιεῖται οὕτω ὃ κυριώτατος κορμὸς ἀπ' οὗ βλαστάνουσιν, ὡς εὐγυμνοὶ παρρησιᾶς, αἱ χριστιανικαὶ ἀρεταί, αἱ μορφῶσαι τὴν καρδίαν καὶ ἐξαρρῶσαι εἰς ὕψος δυσπροσπέλαστον τὴν ψυχὴν διδασκόμεντας τὸν σκοπὸν χωρῆσωμεν ἐπὶ τὴν ἐρευνᾶν τοῦ τρόπου καὶ τῶν μέσων δι' ὧν ἐπεδιδάχθη καὶ ἐπετεύχθη, ὑπὸ τὴν συνειδήσιν βαθείας πρὸς τὴν θρησκείαν, τὴν κοινωνίαν καὶ τὴν ἀδυναμίαν ὑποχρεώσεως, σημασιφόροι τῆς ὁποίας ἀνεδείχθησαν ἡγεμονίδες καὶ πολίτιδες ἐν τῇ

αὐτῇ ὁδῷ τῆς φιλοφροσύνης συναντηθεῖσαι καὶ ὑπὸ τοὺς οἰωνοὺς αὐτῆς ἐναμίλλως ἐργασθεῖσαι πρὸς ἐπούλωσιν τῶν τραυμάτων ἅτινα οἱ ἀκαταπόνητοι τῆς κακοδαμονίας ὄνυχες ἀνοίγουσι διαρκῶς ἐπὶ τοῦ σώματος τῆς ταλαιπώρου ἀνθρωπότητος.

Πρὸς τοῦτο ἂς εἰσελθῶμεν ἐντὸς τοῦ καταστήματος. Εὐρύτατη πλατεία ἀνοίγεται ἐμπροσθεν ἡμῶν ἀπὸ τὰς ἄκρας ἔχουσα, αἰκὴν πρασίνης παρυφῆς, ἀκραίαν φυτεῖαν. Ὑψηλὰ τινὰ δένδρα ὑψοῦνται τῆδε κάκεισε, αἱ κορυφαὶ τῶν ὀπίων καὶ τὰ φυλλώματα φαίνονται μακρῶθεν ὡς συμπλεκόμενα μετὰ τῆς ὑπερκειμένης στεγῆς τοῦ ἀσύλου. Τὸ κατάστημα ἀπλοῦται μεγαλοπρεπῶς κατὰ μέσον περικλειστού αὐλῆς, διώροφον ἐκτὸς τῶν ὑπογείων, μὲ κηκλιδοφρακτὸν καὶ ὠραῖαν κλίμακα ἀγούσαν εὐθὺ εἰς τὸν δευτέρου ὄροφον. Βαθὺ αἰσθημα εὐσεβείας καταλαμβάνει τὸν ἐπισκέπτην τὴν στιγμὴν καθ' ἣν διαβαίνει τὴν θύραν ὅπως χωρήσῃ εἰς τὸ ἐσωτερικόν· ἀκριβῶς ἀντικρὺ μικρὸν δωμάτιον διαρκῶς ἀνοικτὸν καὶ μὲ ἀκοίμητον τὸν λύχνον τῆς εὐλαθείας δέχεται τὴν ἀγνὴν τῶν ὀρφανῶν δέησιν. Εἶνε τὸ προσευχητήριον τοῦ καταστήματος. Ἐνδαιτήματα θρησκείας καὶ συντριβῆς ἐμφανίζονται ὡς ἄσυλον τῆς ψυχῆς ἐντὸς τοῦ ἀσύλου· ἢ θεὰ τοῦ Ἰησοῦ καὶ τῆς Θεομήτορος ἐνθαβρῶνται τὰ προσευχόμενα ὀρφανὰ, στηρίζει τὰς ἐλπίδας, καὶ παραμυθεῖ τοὺς πικροὺς τῆς ὀρφανίας λογισμοὺς. Ἐκεῖ οὐδεὶς λογίζεται ὀρφανός· ὑπὸ τὸ προστατευτικὸν καὶ γλυκὺ βλέμμα Ἐκείνου, ὅστις εἶπε μετὰ θείας στοργῆς ἢ ἀφῆτε τὰ παιδία ἐλθεῖν πρὸς με, ὑπὸ τὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας κοινῆς πάντων τῶν δυστυχῶν μητρὸς καὶ προστατρίας, αἰσθάνεται τὸ ἐρημιθὲν πλάσμα ὅτι ἐπανεῦρε μητέρα, πατέρα, ἀδελφούς, ὅτι ἐστερήθη καὶ ὅτι ἀνεπιτότως ἀνεπλήρωσεν ἢ πρόνοια τοῦ ἀνθρώπου εἰς ὑπερτέραν ὑπέκουσα φωνήν. Εἶνε μικρὸς ὁ χώρος τοῦ προσευχητηρίου· χειροποίητον μεγαλεῖον δὲν ποτεῖ ἐκεῖ τὴν φαντασίαν, οὐτε πλοῦτος βαμβοὶ τὰς ὄψεις τοῦ ἀνθρώπου· καὶ ὅμως ἡ πενιχρὰ καὶ σεμνὴ ἐκείνη διασκευὴ, τὸ ἀσθενὲς φῶς τῆς κανδύλας τὸ φωτίζον τὸ εἰκονοστάσιον λαλεῖ εἰς τὴν ψυχὴν εὐγλωττότερον ἢ ὅτι θὰ ἐλάλει ἢ θεὰ τοῦ Κολοσσαίου καὶ τῶν καταπληκτικῶν Πυραμίδων. . .

Δεξιόθεν ἀμέσως ἀναπτύσσεται ἡ ἐπιμήκης αἰθούσα τῆς ὑποδοχῆς, κατὰ τὰς ἐσωτερικὰς παρειὰς τῶν παραστατῶν φέρουσα κτιστὰς ἐνεπιγράφους πλάκας μαρμαρίνου. Ἡ πρὸς τὰ δεξιὰ τῷ εἰσερχομένῳ ἀφιερῶται εἰς τοὺς θανόντας ἐυεργέτας τοῦ καταστήματος, ἢ δὲ πρὸς τ' ἀριστέρᾳ περιλαμβάνει τὰ ὀνόματα τῶν φιλοφροσύνης κυριῶν τῶν διατελεσασῶν συμβούλων, καὶ ἀφιερῶσασῶν οὕτω μέγα μέρος τῆς ἀνέσεως αὐτῶν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν καὶ τὴν εὐτακτοτέραν τοῦ ἀσύλου διαρρύθμισιν. Ἀνέγων γραμμασι χρυσοῖς τὸ ὄνομα τῆς πρώτης τῆς Ἑλλάδος βα-

σιλίσσης· κἂν μὴ τὸ ὄνομά τῆς ἦτο ἐκεῖ κεκαργμένον, κἂν μὴ ἡ εἰκὼν τῆς περαιτέρω προσεκάλει μετὰ τῆς τοῦ ἀοιδίμου βασιλέως τὴν εὐλαβῆ προσοχὴν τοῦ ἐπισκέπτου, θὰ ἠσθάνετο τις καὶ πάλιν τὸ πνεῦμά τῆς ἐντὸς τοῦ ἐνδαιτήματος ἐκείνου, ὅπερ ἀπέθη ἰδικόν τῆς ἐκ τοῦ σκοποῦ μᾶλλον ὅστις τὸ ὑπηγόρευσεν ἢ ἐκ τοῦ ὀνόματος ὅπερ φέρει. Ἐν δεσμῷ ἀδελφῶν φιλοφροσύνης καὶ ἐμπνεύσεως ὑπόκειται τὸ ὄνομα τῆς Μαρίας Ὑψηλάντου, καὶ περαιτέρω ἡ εἰκὼν τῆς παρουσιάζει ἡμῖν πρότυπον Ἑλληνίδος καὶ χριστιανῆς, κληρονομοῦ μεγάλου ὀνόματος καὶ μεγαλειτέρων ἀρετῶν. Αἱ εἰκόνες τῶν Α. Α. Μ. κοσμοῦσι τὴν αἰθούσαν ἐγγυῶς τῶν εἰκόνων τῶν προκατόχων τῶν, ἢ δὲ εἰκὼν τῆς ζωῆς Σούτσου διακονοῦσιν τὴν μορφήν σεβαστῆς δεσποίνης πολλὰ μοχθησάσης ὑπὲρ τοῦ ἀσύλου οὕτως διετέλεσεν ἰδρύτρια, πρόεδρος, καὶ ἀκάματος ἀρωγός. Ἡ μικρὰ πινακοθήκη συμπληροῦται διὰ τῶν προσωπογραφῶν τῶν θανόντων ἐφόρων τοῦ καταστήματος ἀναρτηθειῶν ἐκεῖ εἰς ἐνδείξιν ὀφειλομένης τιμῆς καὶ δικαίας εὐγνωμοσύνης.

Ἐκτὸς τῆς οἰκοδομῆς ταύτης τῆς ἀποτελούσης τὸ κύριον κατάστημα ὑπάρχουσιν ἐντὸς τοῦ περιβάλλου καὶ ἕτερα οἰκοδομήματα καὶ ἐξαρτήματα ἀναπόφευκτα διὰ τὴν διδασκαλίαν καὶ τὴν τακτικώτεραν διεξαγωγὴν τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας, τὸ μέγα παράρτημα οἰκοδομηθὲν κατὰ τὸ 1880—81 ἐγγύτατα τοῦ κεντρικοῦ καταστήματος καὶ συνεχόμενον μετ' αὐτοῦ, τὸ θεραπευτήριον ἐντὸς μεμονωμένης οἰκίας ἐντὸς τοῦ περιβάλλου, καὶ ἡ Βικηλία. Ἐντὸς τοῦ παραρτήματος τελεῖται ἡ καθημερινὴ τῶν μαθημάτων καὶ τῶν ἐργασιῶν διδασκαλία, προσέτι δὲ καὶ ἡ ἐστίασις, τοῦ κεντρικοῦ οἰκοδομήματος χρησιμεύοντος ἀποκλειστικῶς διὰ τὸν ὕπνον. Ἡτύχησα νὰ ἐπισκεφθῶ, εὐμενεῖ ἀδείᾳ, τὸ ὅλον κατάστημα καὶ νὰ περιέλθω αὐτὸ καθοδηγούμενος εὐγενῶς καὶ μετ' ἀκρας φιλοφροσύνης. Βισθλῶν κατὰ πρῶτον εἰς τὸ νηπιαγωγεῖον ἐνθα αἱ μικραὶ ὀρφανὰ, ἐπὶ συνήθων σχολικῶν βάθρων καθεζόμεναι, ἐργάζοντο μετ' ἀφοσιώσεως καὶ προσοχῆς ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν προϊσταμένης κόρης. Δὲν θὰ κρύψω παντελῶς τὰς γεννηθείσας ἐν ἐμοὶ ἀρίστας ἐντυπώσεις ἐκ τῆς θεᾶς τεσσαράκοντα περίπου κορασιῶν μικρῶν, καθαρῶτατων, κοσμιωτάτων, μεστῶν χάριτος εὐγενείας καὶ ἀθωότητος. Αἱ μικραὶ ἠγέρθησαν εἰς τὴν ἐμφάνισιν τῆς κυρίας διευθυντρίας, ἀνέστειλαν πρὸς στιγμὴν τοὺς δακτύλους αὐτῶν ἀπὸ τῆς πλεκτικῆς καὶ βαπττικῆς ἐργασίας προσηλώσασαι μετὰ δεδαικιολογημένης παιδικῆς περιεργείας τὸ βλέμμα πρὸς τὸν ξένον, ἢ παρουσίαν τοῦ ὁποίου ἀπετέλει ἐξαιρεσιν τοῦ κρατούντος κανόνος. Ἡ ὥρα ἐκείνη ἦν ὥρα πρωινῆ ἀφιερῶθεισα εἰς τὰ ἐργόχειρα. Καὶ τοὶ αἱ σχολαὶ ἄγουσι κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην διακοπὰς, οὐχ ἦττον τὰ κοράσια ἀκούουσι περιορισμένων τινῶν

μαθημάτων ασκούμενα και εις τὸ ἐργόχειρον. Ἐβλεπον τὰ μικρὰ ὄφρανα, εὖσομα και λεπτὰ ἀνθρώλια σωθέντα ἀπὸ τὴν μανίαν τῆς κοινωνικῆς ἀνεμοζάλης, και ἡ φυγὴ μου ηὐλόγει θερμῶς τοὺς φιλανθρώπους σωτήρας, ἡ πρόνοια τῶν ὀπίων ἐνῆρ ἠσφάλιζε τὸ ζῆν εἰς τόσα ἀθῶα και ἀπροστάτευτα ὄντα, παρεσκευάζεν ἀσφαλῶς και τὸ «εὐ ζῆν» οὐ ἄνευ βεβαίως πικρὸν δῶρον εἶνε ὁ βίος. Ἐχαιρον μυχιῶς ὅτι οὐδὲν δικαίωμα εἶχον ν' ἀποκαλέσω αὐτὰ «ταλαίπωρα» ἦσαν ὄφρανα, εἶχον στερηθῆ τῶν προσκυλῶν ὠπειῶν τῆς μητρὸς και τοῦ πατρὸς των, ἀλλ' ἐκτός τοῦ Θεοῦ, κοινου πάντων τῶν ὄφρανῶν πατρός, εἶχον ἐπανεύρει ἐν τῇ φιλανθρωπείᾳ τῶν εὐγενῶν ψυχῶν ὄλην τὴν στοργὴν ἣς εἶχον ἀποκληρωθῆ. Πόσα συνάδελφα αὐτῶν ἐν δυστυχίᾳ πλαῦνται τὴν ὥραν ταύτην ἄσιτα και γυμνὰ εἰς τοὺς δρόμους, και πόσα, καιτοι ἔχοντα γονεῖς, εἶνε πράγματι ὄφρανα και ὄλην τὴν ἐνομιαν τῆς λέξεως: . . .

Αἱ μικρὰ ἐξηκολούθουν πάντοτε ἐργαζόμεναι ἢ μὲν ἔπλεκαν, ἄλλη ἐκέντα, ἑτέρα ἔρραπτε, ἀπὸ καιροῦ δ' εἰς καιρὸν τὸ μουσαϊκὸν ἐκεῖνο και ἰσοῦψές ἐπίπεδον τὸ ἀποτελούμενον ἀπὸ τόσας χαριέσσας κεφαλὰς κορασιῶν ἀηλικίων σχεδόν, ἐκνεῖτο χαριέντως ἔμπροσθεν ἡ πλαγιῶς, ἐνῆρ οἱ ὄφραλοι προσηλῶντο πρὸς τὴν διευθύντριαν. Δι' ἐμέ, παρατηροῦντα προσεκτικῶς, και μελετῶντα ἀδιαλείπτως τὰς φυσιολογίας, τὴν στάσειν, τὴν συμπεριφορὰν, τὴν ὄλην ἔκφρασειν τῶν κορασιῶν, ἦρκει και μόνη ἡ σιωπηλὴ ἐκείνη παράστασις, και ἦν αἱ μικρὰ ἐπιρῶντο νὰ διαγνώσωσι και προλάβωσι τὰς ὀδηγίας τῆς διευθύντριας, πρὸς σχηματισμὸν γνώμης· μοι ἐπεφυλάσσετο ὅμως εὐάρεστος ἐκπλήξις συμπληρώσασα τὰς ἀρίστας ἐντυπώσεις μου και προκαλέσασα βαθεῖαν συγκίνησιν ἡμετὰ κόπου ἐπειρώμην νὰ καταστείλω. Τῇ προσκλήσει τῆς κυρίας διευθύντριας τὰ κοράσια τοῦ νηπιαγωγείου ἦρξαντο ψάλλοντα ἐν χορῇ, και δι' ἡρμοσμένων πρὸς τὸ ἦσμα και τὴν ἐνοιαν αὐτοῦ κινήσεων τῶν χειρῶν και τῆς κεφαλῆς ἐμμελῶντα εὐγλωττότερον τὰ αἰσθητάματα ὧν καιθίσταντο αἱ συμπαιθέσταται διεμνηστῆς τὸ ἦσμα ἦν ὕμνος πρὸς τὸν Θεὸν και τὴν ἀπειρον Ἀντιῶν ἀγαθότητα. Τὰ κοράσια συνοδευόμενα ὑπὸ τῆς διδασκαλίσης των ἔφαλλον μεθ' ἱκανῆς ἁρμονίας και γλυκύτητος προσηλῶντα τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὸν οὐρανόν, ἐκτείνοντα πρὸς τὸν Δημιουργόν, τὰς μικρὰς των χειρας και ἦν ὥραν ἐμμελῶν τὴν ἀγάπην αὐτοῦ πρὸς τὰ δυστυχῆ και τὰ ὀφρανά, ἐφαίνοντο προσευχόμενα μάλλον ἢ ἔδοντο· τοσοῦτον βαθὺ προσευχῆς αἰσθημα εἶχον ἀποτυπωθῆ ἐπὶ τῶν ἱλαρῶν αὐτῶν ὄψεων. Τὸ ἦσμα ἐπερατώθη, οὐχὶ ὅμως και οἱ κλονισμοὶ ὑπ' ὧν εἶχον καταληθῆ. Διατί οἱ ἀποσκληρυνόμενοι ἐν ταῖς βιωτικαῖς τρικυμίας και οἱ ἀποθηρῶνόμενοι ἐν τῇ ἀνάπῃ πάλι τῆς ζωῆς και τοῦ συμφροντος, νὰ μὴ ἐπιζητῶσιν ἄριστον ἀντιπεριστασιμὸν

κατὰ τῶν ἀγενεστέρων τάσεων τῆς καρδίας, σπεύδοντες ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν εἰς θεάματα παραπλήσια ἐπιτήδεια νὰ λύτωσιν εἰς λυγμούς και τὴν ἀπαθεστέραν καρδίαν;

Ὁ ὕμνος πρὸς τὸν Θεὸν εἶχε παύσει· καιτοι ἐπαρκῆς, δὲν ἐφάνη ἐν τούτοις ἱκανὴ ἢ ἀπόδειξις τῆς περὶ τὸν κλάδον τούτον ἐπιδόσεως τῶν κορασιῶν. Ἡ κυρία διευθύντρια ἰδοῦ ὅτι καιεῖ μελιχλιῶς μικρὰν ν' ἀπαγγεῖλη ποίημά τι· ἡ κόρη ἐξέρχεται παρακρήμα τοῦ θρανίου, πλησιάζει εὐσχήμως και ἀπελῶς, ἵσταται μετ' εὐλαβείας πρὸ ἡμῶν, και ἄρχεται ἀπαγγέλλουσα. Περιγράφει ἐν ποιήσει καταληπτῇ και κυριολεκτικωτάτῃ τὴν χαρὰν τοῦ ναύτου ἐγειρομένου προαίαιτα και καθελκύντος τὸ ἀκάτιον αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασσαν· ὁ οὐρανὸς εἶνε ἀνέφελος, ἐλαφροτάτῃ αὐρα κολλοῖ τὸ ἰστίον, ὁ ναύτης ἔδει ἐνῆρ ἢ πρῶρα τοῦ ἀκατιῦ ὠθυμένη ὑπὸ λεπτοῦ πνεύματος και τῆς στιβαρῆς κωπηλασίας αὐλακῶναι τὴν ἀτάραχον τῆς θαλάσσης ἐπιφάνειαν ὁ ναύτης πελαγοδρομεῖ εὐδαίμων· ἀφῆνης ὅμως νέφη ἀπειλητικὰ σωρεῖόνται εἰς τὸν ὄριζοντα, βλοῦται ἢ ἀτμοσφαῖρα, φλογεραὶ ἀνισοι και σκολιαὶ γραμμαὶ σχίζουσι τὸν ζοφερὸν οὐρανόν, ἐνῆρ πῦρ ἠδὲν ἀκούεται ὁ κεραυνὸς ἢ θάλασσα ἀφορίζει βιβλικῶς, τὸ ἀκάτιον σαλεύεται, ὁ δὲ ναύτης συστέλλει ἐντρομος τὸ ἰστίον και ὀρμῆ ἐπὶ τὰς κόπας· κωπηλατεῖ, κωπηλατεῖ συντόνως ὁ δυστυχῆς ναύτης, ὀρμῆοι ἰδρωτὸς φαίνονται περὶ τὸ μέτωπόν του, ἀνάπτουσιν αἱ χεῖρες του, τὸ δὲ ἀκάτιον διαλισθαίνει ταχὺ ἐπὶ τῆς ὀγκυμένης και ἀνωμάλου ὑγρᾶς ἐπιφανείας· τέλος προσπελάζει εἰς τὴν ἀκτῆν, προσαράσσει τὸ ἀκάτιον, πῆρ ἔξω, ἐπιλαμβάνεται τοῦ πρυμνησίου και ἄρχεται σύρων τὸ πλοῖάριον εἰς τὴν ξηρὰν τὸ εὐσφεν ἦδη και ὁ ναύτης τρέχει εἰς τὸ ἐγγὺς στήλαιον, ἀσφαλῆς ἀπὸ τοῦ ὕστου ὅστις ἐνακῆπτει βραχθαίως, και τοῦ κερυνῶ ὅστις διαγράφει τοὺς ροβερῶς ἐλιγμούς του εἰς τὸ στερεῶμα. Ἄ! μικρὰ μου ὄφρανή! δὲν ἤξευρες ἴσως, ὅτε ἀπῆγγελλες τὸ ποίημά σου, ὅτι ἐξωγράφεις ἐν πειστικῇ ἀλληγορίᾳ τὴν εἰκόνα τοῦ βίου. . . Κῦτυχεῖς ὅσοι τὸν διέρχονται ὅπως ὁ ναύτης διήλθε τὰς πρώτας στιγμὰς τοῦ ἀκινδύνου πλοῦ του . . . σοὶ τὸ εὐχομαι ὡς και εἰς τὰς ἀδελφάς σου μεθ' ὧν κοινήν ἔχεις τὴν ὄφρανίαν . . .

Ἔδωκα ἀτελῆ τοῦ ποίηματος περίληψιν ὡς τὸ ἦκουσα ἀπαγγελλόμενον ὑπὸ τῆς κόρης· πρέπει τις ὅμως νὰ ἴδῃ τὴν ἔκφρασειν τῶν ὀφθαλμῶν και τῶν κινήσεων τῆς ἀπαγγελλούσης· ἡ πρώτη χαρὰ τοῦ ναύτου ἐρμηνεύεται ἐν τῇ ὕψει τῆς κόρης· αἱ χεῖρες κινούμεναι ἠρέμα και καταλλῆως ἐξηγουῦσιν τὴν γαλήνην, φερόμεναι δὲ με συνεσφιγμένῃ τὴν πυγμὴν πρὸς τὰ ὀπίσω ἐρμηνεύουσι τὴν κωπηλασίαν· και τοῦ ἰστίου ἢ ἀνάπτουξ, και ὁ δρόμος τοῦ ἀκατιῦ ἐξηγεῖται ἀσφαλῆστα διὰ τῶν σχημάτων· ἀλλ' εἰς τὴν πρώτην ἐνδείξιν τῆς

τρικυμίας σκυθρωπάξει τῆς κόρης ἢ μορφή, τὸ μέτωπον συνοφρῶνεται, ἡ ἀνησυχία ἐκδηλοῦται ἐν τῇ στάσει αὐτῆς και τῇ κινήσει· κωπηλατεῖ ταχύτερον διὰ τῶν χειρῶν, φρικῆς, και τὴν φρικὴν ἐρμηνεύει διὰ τοῦ ὀφθαλμοῦ βλέπουσα ὁλοῦν τὸ κῆμα ἐτοιμον νὰ καταπέη ναύτην και πλοῖάριον· βροντᾷ ὁ κεραυνὸς, ἀλλ' ὁ ναύτης ἐφθασεν ἦδη εἰς τὴν ξηρὰν· ἀθροάζει τότε τὸ πρόσωπον τῆς κόρης· λαμβάνει φανταστικῶς τὸ σχοινίον και σύρουσα συντόνως ἀνεκλύει τὸ ἀκάτιον ἐνῆρ πίπτει βραχθαίᾳ βροχῇ ἀντιπαρισταμένη δι' ἐλαφρῶς τῶν πάλαιων συγκρούσεως. Ἡ παράστασις τῶν εἰκόνων τοῦ ποίηματος εἶνε ἐκφραστικωτάτῃ αἱ χεῖρες συντρέχουσι τὴν φωνήν, ὁ δὲ ὀφθαλμὸς δίδει μεζίσια ἐκφρασειν και ζωὴν εἰς ἀμφοτέρα.

Ἡ κόρη περατώσασα τὴν ἀπαγγελίαν ἀπεσύρθη εἰς τὴν θέσιν τῆς, ἀνταδούσα τὸ ἐργόχειρόν της· τὴν διαδέχεται ἄλλη ὀμηλῆς κληθεῖσα ν' ἀπαγγεῖλη και αὕτη ποίημά τι· ἐνταῦθα ὅμως ἀλλάσσει τὸ θέμα· δὲν πρόκειται πλέον περὶ θαλάσσης, τρικυμίας και κεραυνῶν. Ἡ ἐνδιαφέρουσα ὑπόθεσις τοῦ ποίηματος εἶνε ἡ προμερὰ «καλαμοδόνη», ὁ μπαμπούλιος δηλονότι ἢ ὁ ἀρύπησ ὁ καταποτήσας ἡμᾶς ἄγοντας τὴν νηπιώδη και παιδικὴν ἡλικίαν. Ἀλλ' ἡ συγκίνησις ἐκορυφώθη ὅτε ἑτέρα μικρὰ κόρη κληθεῖσα νὰ περατώσῃ διὰ τινων στίχων τὴν πνευματικὴν ἐκείνην τέρψιν, ἀπήγγειλε ποίημα ἐκφραστικὸν πλοῦ ἐνέχον τὸ μελαγχολικὸν πάθος και τὴν ἀλήθειαν ἐν τῇ ἀλληγορίᾳ. Ἡ κοινωνικὴ ἀνισότης, τὸ μάταιον και ἀσταθὲς τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων, τὸ ἄπορον ὄφρανον μαραινόμενον ἐγγὺς τοῦ εὐτυχῶς παιδίου ἀναπαύοντος τὴν κεφαλὴν εἰς τοὺς κόλπους τῆς μητρὸς του και κατοῦντος ἐπὶ χρυσοποικίλων ὑφασμάτων, ἡ θεία εὐσπλαγχτία ἐλευσῶσα ἐν τέλει τὸ ἀπόκληρον, και πλεῖστα ἄλλαι ἐνοιαι ἠθικαὶ κρύπτονται ὑπὸ τὸν ἀφελῆ μῦθον τοῦ ποίηματος. Μοι ἐπετράπη εὐμενῶς νὰ λάβω ἀντιγραφῶν, νομίζω δὲ ὅτι δὲν ὀυσαρεστῶ τὸν ἀναγνώστην θέτων ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ τοὺς στίχους οὓς συγκεκριμένους ἦκουσα ἀπὸ τῶν χεῖλέων μικρᾶς ὄφρανῆς τοῦ Ἀμαλίου. — Ἰδοῦ αὐτοί.

Ἰδοῦ και ἀγριοπούλοδο

Σὲ ἴκα μιὰς τριανταφυλλᾶς ἦτανε φυτωμένο ἐν ἀγριοπούλοδο χλαμὸ και μικροκαμμένο. Ποῖος ἔβρει ποῖδ βροχόνερο, ποῖος ἔβρει ποῖδ ἀέρι τὸ ἔφερε και τὸσπειρε μονάχο δίχως ταῖρι. Γιὰ πόνοους εἶχε γεννηθῆ, γιὰ πόνοους τὸ καμμένο και πρὶν ἀνθίσῃ τὸ φτωχὸ ἦτανε μαρμαμένο.

Κ' ἐκεῖ ἦν ἡλὰ πολὺ ἦν ἕνα τριανταφυλλάκι καμμένο και ἐπαιζε γλυκὰ μετ' ἀεράκι· γερᾶτο ὄρθο κ' ὠμορφῆ και μυρωδιὰ και χάρι στὴ ἴκα του δὲν κῦταζε ἄπ' τὸ πολὺ καμῆρὶ νὰ ἰδῆ τι κάνει τὸ φτωχὸ νὰ λυπηθῆ λιγάκι κ' ἕνα γλυκόλογο νὰ πῆ στὸ μαῦρο λουλουδάκι.

Ἐέρασαν ἕμερας ἕρασαν· ἐπῆγε ἕμπερὸς ὁ χρόνος σῶσαν τὰ κάλλη του ἐνὸς και τ' ἄλλου πάει ὁ πόνος· πέσαν τὰ φύλλα και τῶν δυὸ και τὸ φτωχὸ ἐλάθη και τόμορρο και πλοῦσι κ' αὐτὸ και αὐτὸ μαρῆθη.

Κ' ἐγὼ ποῦ τ' ἄερα τὰ δυὸ σὺν ἦσαν ἀνεσμένα και πάλι τὰ εἶδα ὕστερα ἔρηρ και μαρμαμένα.

Ἄν και μικρὰ κατάλαβα, ὅτι στὸν κόσμο τοῦτο δὲν πρέπει νὰ καυχώμασθε γιὰ ὠμορφῆ και πλοῦτο. Βῖνε τὰ πλοῦτη πρόσκαιρα κ' ἡ εὐμορφὰ δὲν μένει και μόνο καθαρὴ καρδιά στὸν πλοῦτην ἀνεθαίνει. Ἄς ἀγαποῦμα τὰ φτωχὰ και τὰ δυστυχισμένα, ἄς δῖνωμα παρηγοριὰ στὰ ἔρημα ὀτὰ ἔνα

Και εἴταν τὰ παιγνῖδια μας τὰ τόσα βαρεθῶμα κ' εἴταν χορτάσασα πολὺ τότε εἰς θυμηθῶμα νὰ δώσωμα και σὺ φτωχὸ κ' ἐκεῖνο νὰ χορτάσῃ νὰ δώσωμα στὸ ὄφρανο κ' ἐκεῖνο νὰ γλάστῃ. ὦ, ἀγαπάτε τὰ φτωχὰ τὰ ἔρημα τὰ ἔνα ὦ, δίδετε παρηγοριὰ στὰ πικροποτισμένα!

Ἀφῆκα τὴν αἰθουσαν τοῦ νηπιαγωγείου ἀποθαυμάσας τὸ παιδαγωγικὸν σύστημα και τὴν σχετικὴν ἐντέλειαν παντός συναφοῦς πρὸς τὴν σκόπιμον τῶν ὄφρανῶν κορασιῶν ἀνατροφῆν. Τινὰ τούτων ἔφερον ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ ὤμου ἐρυθρόν, πτυχωδῆ, και κυκλικὸν κόμβον, γέρας ἐξαιρέτου ἐπιμελείας και εὐταξίας. Αἱ τρεῖς ἢ τέσσαρες συνεχεῖς αἰθουσαι ἦσαν σχεδόν πλήρεις μικρῶν κορασιῶν και νεανίδων ἀσχολουμένων πασῶν εἰς ποικίλα ἔργα βραπτικῆς, ποιικιλτικῆς και τριχάπτικῆς. Ἡ τελομένη ἐργασία εἶνε ἀνάλογος πρὸς τὴν ἡλικίαν και τὴν φυσικὴν δεξιότητα ἐκάστης κόρης· δὲν δύναμαι νὰ εἶπω ὅτι τὰ πρόχειρα ἐργόχειρα ἄτινα εἶδον κινούσι τὸν θαυμασμόν. Βῖνε ἐργόχειρα ἀπλᾶ, ἔμαθον ὅμως ὅτι ὑπάρχουσι και κρείσσονα κατὰ πολὺ, ἐκτεθῆμενα ἐν ταῖς ἐτησίαις ἐκθέσεσιν ἐργοχειρῶν ταῖς λαμβανούσας χάραν κατὰ τὴν 21 Νοεμβρίου ἐκάστου ἔτους, ἡμέραν τῆς ἐπισήμου ἐορτῆς τοῦ καταστήματος. Τὰ πλεῖστα τῶν ἐργοχειρῶν ἄτινα εἶδον ἀνάγονται εἰς στερεὰν βραπτικὴν και ποιικιλματα. Τὴν προσοχὴν μου ἐκίνησαν εἰδὸς τι σχεδιάσματος ἐκ γραμμῶν ἀπλουστάτων, ἀλλ' ἀπεικονίζον πιστῶς και μετ' ἐκπληκτικῆς ἐκφράσεως τὰ πρόσωπα και τοὺς χαρακτῆρας ἐπὶ τοῦ ὑφάσματος, δύναμι ἐυχεροστάτων περιγραφικῶν γραμμῶν ἀποτελουσῶν τὰ πρόσωπα και τὸ σῶμα, κατὰ τὸ ἐκφραστικὸν σύμπλεγμα τῆς εἰκόνας. Μεταξὺ τούτων, νομίζω, ὅτι προτεῖει ἡμετελές τι ἔργον εἰκονίζον, ἐὰν δὲν ἠπατήθην, τὸν μῦθον τοῦ Βάχου μετὰ τῶν Μαινῶδων κισσῶ ἐστειμένων. Ὁ θεὸς φαίνεται εὐδιακρίτως· προηγούνται οἱ συνοδοὶ αὐτοῦ, εὐτυχῶς οὐχὶ Σάτυροι, ἔπειτα δὲ ἐρωτιδεὺς τόξον φέρων ἐπ' ὤμου και ἄσάνδαλος κατὰ τὸν ἔτερον τῶν ποδῶν. Ὀλίγιστα γραμμαὶ μεταξίνοι δίδουσι ἐπὶ τοῦ λευκοῦ τὴν ὄλην ἔκφρασειν τοῦ σχεδιάσματος οὐτινος και ἡ οἰκονομία και ἡ ἐκτέλεσις εἶνε ἀρίστη. Ἐν τῷ καταστήματι ὑπάρχει και ἰδιαίτερον ταμεῖον ἐργοχειρῶν ἀνεξάρτητον ὅπως τοῦ ταμεῖου τοῦ γενικοῦ. Ὁ ἰδῶμεν κατωτέρω τὰ τε εἰσοδήματα δι' ὧν πλουτίζεται και τὰς ὑπηρεσίας εἰς παροχῆς.

(Ἔπεται συνέχεια.)

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΑΝΘΕΛΗΣ

Η ΑΠΟΛΕΞΘΕΙΣΙΑ

[Μυθιστορία τῆς Κυρίας Henry Grayville.
Μετάφρασις Π. Ι. Φέρμπεου].

(Συνέχεια ἴδε προηγούμενον φύλλον).

Γ'

Ψιθυρισμὸς ὑπάκουος διέδραμε τὸ παριστάμενον πλήθος, ἐξαίφνης συνταραχθέν ὡς ὑπὸ ἤλεκτρικῆς τινάξεως. Ὅτε διέρχεται ὁ θάνατος διὰ μέσου ἡμῶν, τοσοῦτον πλησίον, ὥστε αἰσθανόμεθα προστριβόμενον ἐφ' ἡμῶν τὸ σάβανόν του, τότε ὁ ὑπὸ τοῦ θανάτου ἀνάρπαστος γινόμενος, καὶ ἀδιάφορος ἢ καὶ ὄλιως ξένος πρὸς ἡμᾶς ἐάν εἴνη, ἐμποιεῖ ὅμως ἡμῖν σέβας καὶ αἶκτον. Τότε ἕκαστος ἡμῶν φέρει τὸν νοῦν πρὸς πᾶν ὅτι ἀγαπᾷ, ἀναλογίζεται τὸ μηδαμινὸν τῆς ἰδίας ὑπάρξεως, καὶ ἀναφέρει εἰς τὸ θῦμα τὴν εὐσεβῆ αὐτοῦ συμπάθειαν. Ἡ Μαρία ἦτο πρὸς ἅπαντας ἀγνωστος, καὶ ὅμως ἅπαντες ἠσθάνθησαν ἐαυτοὺς συγκεκριημένους, βλέποντες τοὺς ἀδρανεῖς βραχιόνας τῆς νεαρᾶς νεκρᾶς καταπίπτοντας κατὰ μῆκος τοῦ σώματός της, ὅτε οἱ κλητῆρες τὴν ἀνήγειραν ἵνα τὴν μεταφέρωσιν ἐπὶ φορείου εἰς τὸ ἀστυνομικὸν τμήμα.

— Τὸ παιδί! εἶπε φωνὴ τις ἐκ τοῦ πλήθους.

— Πάρτε καὶ τὸ παιδί, εἶπεν ἀποτόμως ὁ φύλαξ, ὅστις κατ' οὐδένα τρόπον ἤθελε ποτε συναινεῖν νὰ ὁμολογήσῃ τὴν συγκίνησίν του, ἀλλ' ὅμως βλέπων τὴν ἄρητον ὀλῆσιν τῆς Μαρκέλλας, ἥτις ἔκλαιε μετὰ λυγμῶν, διότι ἡ μήτηρ της δὲν ἤθελε νὰ τῆ ἀποκριθῇ, ἠσθάνετο πιεζόμενον τὸν λάρυγγά του καὶ ἠναγκάζετο νὰ καταστήσῃ τὴν φωνὴν του βαθυτέραν, φοβούμενος μήπως τις τῶν παρισταμένων διακρίνῃ ὅτι ἡ φωνὴ του ἔτρεμε.

— Τὸ καίμενο! ἐψιθύρισαν πανταχόθεν ὅτε οἱ περιέργοι ὑπεχώρησαν ἵνα διέλθῃ ἡ νεκρικὴ πομπή. Γυνὴ δὲ τις ἀποσπασθεῖσα ἀπὸ τοῦ πλήθους ἔλαβε τὴν χεῖρα τῆς μικρᾶς ὀρφανῆς.

— Ἐδῶ εἰμαι κ' ἐγώ, εἶπε φωνὴ τις γλυκεῖα εἰς τὸ οὖς τῆς Μαρκέλλας, ἥτις ἔστρεψε τὴν κεφαλὴν νὰ τὴν εἶδῃ ἢ τὴν γλυκεῖα ἐκείνη φωνή. Παρευθὺς δὲ τὸ πρόσωπόν της ἐφάνη πως φαιδρυνόμενον ὑπὸ ἀμυδρῶν μειδιάματός, ὅτε εἶδε τόσον πλησίον της τὸ πρόσωπον τῆς νέας φίλης της.

Κρατουμένη λοιπὸν ἀπὸ τῆς μιᾶς μὲν χειρὸς ὑπὸ τῆς Λουίζης ἀπὸ δὲ τῆς ἄλλης ὑπὸ τῆς χρηστῆς ἐκείνης γυναίκος τῆς ἀναλαβούσης νὰ τὴν ὀδηγήσῃ, ἐβάδιζε πειθήνιος ἡ Μαρκέλλα, προσπαθοῦσα διὰ τῶν μικρῶν ποδῶν της νὰ προφθάνῃ τὰ μακρὰ βήματα τῶν φερόντων τὸ λείψανον τῆς μητρός της, οἵτινες προεπορεύοντο σπεύδοντες.

Μετ' οὐ πολὺ εὐρέθη ἐντὸς χαμηλῆς αἰθούσης καὶ ἠσθάνθη ὁσμήν ἀηδῆ. Δύο λύχνοι καπνίζοντες

ἐφώτιζον κακῶς τὴν αἴθουσαν. Τὴν ἐκάθεισαν δὲ κατὰ μέρος, ἐν ᾧ οἱ ἄλλοι κατεγίνοντο ἐρευνητῆς τὰ ἐνδύματα τῆς νεκρᾶς ὅπως εὐρωσὶ τεκμηρία τινα. Ἄλλ' οὐδὲν εὔρον.

Τὸ ὀλίγον χρηματικὸν ὅπερ εἶχεν ἦτο ἐντὸς κοινῆς χρηματοθήκης. Ἐπὶ τῆς λινιστολῆς της ἦσαν τὰ γράμματα Μ. Π., ἀρκτικὰ τοῦ ὀνόματός της πρὶν ἢ ὑπανδρευθῆ, κατὰ τὸ ἔθιμον τὸ ἐπικρατοῦν ἐν τισὶ τῶν ἐπαρχιῶν τῆς Γαλλίας, τοῦ νὰ σημειώσωσιν αἱ ὑπανδρὶοὶ γυναῖκες τὰ πράγματά των διὰ τῶν ἀρκτικῶν γραμμάτων τοῦ ὀνόματός των καὶ τοῦ ἐπιθέτου οὐχὶ τοῦ ἀνδρός, ἀλλὰ τοῦ πατρός των. Ὄποτε ἡ λινιστολή οὐ μόνον εἰς οὐδὲν ἠδύνατο νὰ βοηθήσῃ, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον συνετέλει εἰς ματαίωσιν τῶν ἐρευνῶν. Χαρτῖα ἢ ἄλλα τινα ἐγγράφα δὲν εὐρέθησαν, διότι Σίμος εἶχε πάντα ταῦτα ἐν τῷ χαρτοφυλάκιῳ του· ἀλλ' οὐδὲ ἡ διεύθυνσις εὐρέθη τοῦ ξενοδοχείου εἰς ὃ εἶχον καταλύσῃ.

Τότε ἠκούσθη προφερομένη ἡ πένθιμος λέξις « τὸ νεκροσκοπεῖον », ἡ δὲ γυνὴ ἡ φυλάττουσα τὴν Μαρκέλλαν ἐφρικίλασε.

— Ὄ! τὴν καίμενην! εἶπε ταπεινῇ τῇ φωνῇ.

— Ρωτήστε τὸ κοριτσάκι, εἶπε φωνὴ τις.

Ἄλλ' ἡ Μαρκέλλα οὐδὲν ἐγίνωσκε πλὴν τοῦ ὀνόματός της. Ἀμυδρὰν δ' ἔλαβον πληροφορίας, ὅτε εἶπεν ὅτι πρὸ τοῦ γεύματος ἦσαν μετὰ τῆς μητρός της εἰς τὸν σταθμὸν τοῦ σιδηροδρόμου καὶ προσέπεμψαν τὸν πατέρα της ἀναχωροῦντα· ἀλλ' οὐδεὶς ὅμως ὑπόπτεισεν ὅτι ἡ μικρὰ εἶχε περὶ τοῦ εἰς Ἄθρην σιδηροδρόμου, διότι ἐν τῇ ἀγνοίᾳ της ὑπέδειξε τεκμηρία τινα, ἐξ ὧν κλητῆρες τὰ πάντα εἰδώς καὶ μὴδὲν ἐπιστάμενος ἐξέλαβεν ὅτι πρόκειται περὶ τοῦ σταθμοῦ τοῦ Ἀνατολικοῦ σιδηροδρόμου.

— Καὶ τί θὰ γίνῃ τώρα τὸ παιδί; εἶπε φωνὴ τις μεστὴ αἰκτου.

— Ποῖος τὸ παίρνει τὸ παιδί προσωρινῶς; ἠρώτησεν ὁ ἀστυνόμος, ὅστις καίτοι συνηθισμένος εἰς τοιαύτας σκηναί, ἐνόμιζε σκληρὸν νὰ ἀποστείλῃ εἰς παιδοκομεῖον τὸ δύσμοιρον μικρὸν πλάσμα.

— Ἐγώ, κύριε, εἶπεν ἡ γυνὴ ἡ χειραγωγούσα τὴν Μαρκέλλαν.

Ἄλλὰ πρὶν αὐτῇ προφθᾶσῃ νὰ ἐμφανισθῇ, ἐνεφανίσθη ἐπὶ τοῦ πεζοδρομίου μικρὰ τις μορφή εὐκίνητος, καὶ φωνὴ παιδικὴ ἠκούσθη λέγουσα·

— Ἐγώ, κύριε.

Τὸ πλήθος εὐδιάθετον αἰετοπετὸν νὰ γελᾷ ὡς καὶ νὰ κλαίῃ, ἐκινήθη φαιδρῶς ἐπὶ τῇ ἐμφανίσει ταύτῃ.

— Ποῖος, σύ; εἶπεν ὁ ἀστυνόμος κύπτων ἵνα τὴν πόθεν προήρχετο ἡ πρότασις.

— Ἐγώ, κύριε, Λουίζα Φαβροῦ, ἔχομεν ἐδῶ παρὰ κάτω τὸ μαγαζὶ μας.

Οἱ γέλωτες ἐδιπλασιάσθησαν μεμιγμένοι μετὰ τινῶν ἐπευφημιῶν.

— Χωρατεύεις, εἶπεν ὁ ἀστυνόμος συνοφρουόμενος τὰς πικρὰς αὐτοῦ ὀφρῆς.

— Μὲ συγχωρεῖτε, κύριε ἀστυνόμω, δὲν χωρατεύω, εἶπεν ἡ Λουίζα ἀγανακτούσα πως. Ἡ μητέρα μου εἶνε πολλὰ καλὴ καὶ ἀγαπᾷ πολὺ τὰ παιδάκια. Εἶν' ἐξ ἡμῶν ποῦ ἐγάσαμεν τὴν μικρὴν μου ἀδελφὴν, καὶ πιστεύω ὅτι θὰ εὐχαριστήθῃ νὰ πάρῃ τὴν μικροῦλαν.

Οἱ παριστάμενοι δὲν ἐγέλων πλέον, ἀλλὰ παρετήρουν ἀλλήλους συγκεκριημένοι.

— Καὶ σύ; εἶπεν ὁ ἀστυνόμος ἀποτεινόμενος πρὸς τὴν γυναῖκα, ἥτις πρώτη εἶχε προτείνῃ νὰ λάβῃ τὴν μικρὰν.

— Ἐγὼ εἰμαι, κύριε ἀστυνόμω, πλύστρα καὶ πλένω ἔς τὸ σπίτι μου. Εἶμαι χήρα καὶ δὲν ἔχω παιδιὰ, καὶ προσφέρωμαι νὰ πάρω τὸ μικρὸ. Ἄν ὅμως ἡ μητέρα τῆς Λουίζας θέλῃ νὰ το πάρῃ, εἶνε πῶς καλὰ γι' αὐτό, τὴν εἰζέρω εἶνε γυναῖκα καθὼς πρέπει.

— Πήγαμε νὰ τὴν φωνάξῃς, εἶπεν ὁ ἀστυνόμος πρὸς τινὰ τῶν κλητῆρων.

Ἡ κυρία Φαβροῦ ἐπεφάνη μετ' οὐ πολὺ σφόδρα συγκεκριημένη, διότι εὔρε τὴν κόρην της ἐν τῷ ἀστυνομικῷ τμηματι, οὐδόπως ὑποπτεύουσα ὅτι θὰ τὴν εὔρῃ ἐκεῖ κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν. Εἶχε γνῶσιν τοῦ πράγματος, καὶ διὰ τοῦτο δύο λέξεις ἤρκεσαν ὅπως τὴν καταστήσωσιν ἐνήμερον. Συγκινηθεῖσα ἐπὶ τῇ ἀπροσδοκίᾳ προτάσει τῆς Λουίζης, προσέκλινεν ἐπὶ τῆς Μαρκέλλας ἥτις, ἀφ' οὐ ἔκλαυσε καὶ ἀπηύδῃσε πλέον, ἐκαυμάτο ἤδη ἐν ταῖς ἀγκάλαις τῆς πλυστρίας.

— Τὸ πουλάκι μου! εἶπεν, ἀληθινὰ πῶς μοιάζει τῆς Οὐρανίας μου!... Σὲ καλὸ σου παιδάκι μου, προσέθηκε στρεφόμενη πρὸς τὴν κόρην της, ποῦ ἦλθες κ' ἐτρέπωσες ἐδῶ μέσα νὰ ζητήσῃς τὸ χαμένο κοριτσάκι! Ἐγὼ ποτὲ μου δὲν θὰ το ἔκαμνα. Τί εἶνε τὰ παιδιὰ!

— Λοιπὸν ἀποφασίζεις; εἶπε δυσφορῶν ὁ ἀστυνόμος.

— Καὶ βέβαια, κύριε ἀστυνόμω; θὰ τὴν βάλωμεν νὰ πλαγιάξῃ ἔς τὸ κρεβάτάκι τῆς Οὐρανίας.

Μετὰ τὰς νενομισμένας διατυπώσεις ἡ κυρία Φαβροῦ ἀπεχώρησε φέρουσα ἐν ἀγκάλαις τὴν Μαρκέλλαν κοιμωμένην. Πλεῖστα δὲ καὶ μάλιστα κλειστοῦ, τῶν ἐξω τοῦ ἀστυνομικοῦ τμηματος συνηθροισμένων ἠθέλησαν νὰ τὴν φιλοδώρησωσιν. Ἄλλ' ἐκείνη εἶπε μεθ' ὑπερηφανίας·

— Δόστε τα εἰς τὸν ἀστυνόμον νὰ τα καταθέσῃ διὰ τὸ κορίτσι. Ἐμεῖς αὐτὸ ποῦ κάμνομεν τὸ κάμνομεν ἀπὸ τὸ ἑδικὸ μας.

Μετὰ μίαν ὥραν ἡ Μαρκέλλα ὑπνωτῆται ἠσυχῶς ἐν τῇ λευκῇ κλίνῃ τοῦ τεθνεώτος παιδιοῦ, ἡ δὲ Λουίζα ἔχουσα τὴν κλίνην της ἀπέναντι, ὕψωνε τὴν κεφαλὴν ἐκ διαλειμμάτων ἵνα βεβαιωθῇ ἐάν εἴνη ἐκεῖ ἡ μικρὰ· τοσοῦτὴν τῇ ἐφαίνετο τὸ πρᾶγμα εὐαρεστότατον καὶ ἀπίστευτον.

— Ὅλα καλὰ, εἶπε στεναζούσα ἡ κυρία

Φαβροῦ, μὰ τί θὰ του εἰποῦμεν αὐριον ὅταν ζητήσῃ τὴν μητέρα του;

Δ'

Τὴν ἐπιοῦσαν περὶ τὴν δευτέραν ὥραν ὁ Σίμος Μονφόρ ἦτο ἐν τῷ σιδηροδρομικῷ σταθμῷ καθ' ἣν στιγμὴν ἐφθασεν ἡ ἐκ Παρισίων ἀμαξοστοιχία. Στηριζόμενος ἐπὶ τῶν ξυλίνων κιγκλίδων αἵτινες κλείουσι τὴν αὐλὴν, παρετήρει τὰς ἀμαξὰς τῆς ἀμαξοστοιχίας, αἵτινες ἤρχοντο ἐλαττοῦσαι βαθμῆδὸν τὸν δρόμον των καὶ συγκρούμεναι ἐλαφρῶς μετὰ τριγμοῦ οὐτάτου. Ἡ ἀτμομηχανὴ ἐστάθη πρὸ τοῦ Σίμου, ὁ θερμομαστὴς καὶ ὁ μηχανικός κατέβησαν, οἱ ἐπὶ τῆς ἀποθήκης ἤρχισαν νὰ ἐκφορτώνωσι τὰς ἀποσκευὰς καὶ τὰ λοιπὰ πράγματα τῶν ἐπιβατῶν, καὶ εἰς πύσας τὰς θυρίδας τῶν ἀμαξῶν ἐπεφάνθησαν καταπεπονημένα πρόσωπα· οἱ ἐπιβάται προβάλλοντες μετὰ πολλῆς προσοχῆς τοὺς πόδας, κατέβησαν εἰς τὸν σταθμὸν, ἔπειτα δὲ στραφέντες παρέλαβον τὰ πράγματά των, καὶ αἱ μητέρες ἐπήραν εἰς τὰς ἀγκάλας των καὶ κατέβησαν κατὰ γῆς παιδιὰ κλαυθμυρίζοντα.

Ὁ Σίμος ἐξηκολούθει παρατηρῶν τοὺς ἐπιβάτας διερχομένους πρὸ αὐτοῦ. Καὶ ἀφ' οὐ ὀλίγου τῶν ἐπιβατῶν διήλθεν, ὁ Σίμος ἀνέμενεν ἐτι. Ἦσαν ἐκεῖ τὰ λεωφορεῖα πάντων τῶν ξενοδοχείων, ἠρῶνθησε πάντα ἀναρῶντες. Βίσηλθεν ἔπειτα εἰς τὸν σταθμὸν καὶ ἠρώτησε τὸν ὀδηγόν, ὅστις ἔχων ἀνὰ χεῖρας διάφορα χαρτῖα ἔστρεχεν ἄνω κάτω μετὰ σπουδῆς.

— Δὲν εἶχατε μέσα μίαν νέαν με ἓνα κοριτσάκι; τὸν ἠρώτησε.

Ἄλλ' ὁ ὑπάλληλός τον παρετήρησεν ἐμβρόντητος.

— Γυναῖκες με κοριτσάκια ἄλλο τίποτα! τί θέλετε;

— Μία γυναῖκα με σκοῦρο φόρεμα μ' ἓνα εὐμορφο κοριτσάκι τριῶν ἡμισυ ἐτῶν. Δὲν ἔτυχε τίποτα ἔς τὸν δρόμον.

— Τὸ παρμικρόν.

— Μήπως ἀναγκάσθηκα, ποῖος ξέρει διὰ τοῖαν αἰτίαν, νὰ καταισθῶν πουθενά;

— Δὲν μούπαν τίποτε, δὲν εἰζέρω. Καὶ ἐν κατέβηκα, ἠέλησαν καὶ κατέβηκα.

Καὶ ὁ ὑπάλληλος ἀπῆλθε σπεύδων. Ὁ Σίμος ἀπέμεινεν ἀκίνητος, ταραττόμενος ὑπὸ συγκεκριμένων διαλογισμῶν, οἵτινες εἰσέδουον εἰς τὴν καρδίαν του ὡς αἰχμηρὰ κερφία.

— Καὶ πότε θὰ ξανάλλῃ ἀπὸ τὸ Παρίσι; ἠρώτησέ τινα.

— Ἐς τὰς πέντε.

Ὁ Σίμος ἀπεμακρύνθη βραδέως, λέγων καθ' ἑαυτόν.

— Δὲν θὰ πρόφθασεν ἀλλὰ μ' ἔμπορσε νὰ μου τηλεγραφῆσῃ, προσέθηκε μετὰ πικρίας.

Ἄλλ' αἴφνης ἐνθυμείται ὅτι δὲν ἔδωκεν εἰς

τήν γυναϊκά του σημείωσιν τῆς διευθύσεώς του, καὶ ὕψωσε τοὺς ὤμους ἐξ ἀγανακτήσεως διὰ τὴν ἀπερισκεψίαν του.

— Πρέπει νὰ περιμένω ὡς τὰς πέντε, εἶπε, χωρὶς ἄλλο δὲν ἐπρόφρασαν. "Ἐτσι εἶν' ἡ γυναϊκίς.

— Ἐστῆμαινον ἤδη τρεῖς ὥραι, καὶ ἐπορεύθη πρὸς τὸν πράκτορα ὃν εἶχεν ἴδῃ τὸ πρωί.

— "Ἐ, ἐσκέφθης; τὸν ἠρώτησεν ὁ πράκτωρ.

— Μάλιστα, κύριε, εἶμαι σύμφωνος, ἀπεκρίθη ὁ Σίμος.

— Πρέπει νὰ ἀναχωρήσης αὐριον τὸ πρωί, — δηλαδὴ τὴν νύκτα.

— Τὸ ἔκαμ' ἀπόφασιν.

— Παρατήρησε ὅτι ἡ θέσις εἶνε καλὴ. "Ἐξ χιλιάδες φράγκα εἶνε ἀσφαλισμένα καὶ μερίδιον εἰς τὴν ἐπιχείρησιν.

— Τὸ ξέρω.

— Κάτι δὲν σε βλέπω τόσο προθυμον ὅπως τὸ πρωί; τὸ πρωί ἦσαν ὅλος φωτιά καὶ φλόγα. Τρέχει τίποτε;

— Ἐφέρετε, ἤμουν εἰς τὸν σιδηρόδρομον, ἐπερίμενα τὴν γυναϊκά μου καὶ φαίνεται δὲν θὰ ἐπρόφρασε.

— Νά τα! Τοῦτο γίνεται καθ' ἡμέραν. Ἰσραὴλ δουλαῖ! Σὲ συμβουλεύω νὰ πᾶς νὰ κιάσης θέσιν εἰς τὸ πλοῖον.

— Ἐπιασά.

— Κύτταξε νὰ μὴ ἀργοπορήσης καὶ χάσης καὶ τὸ ταξίδι, καὶ τὸ χειρότερον, θὰ πάρῃ ἄλλος τὴν θέσιν πού σε ὑπεσχέθη, διότι τὸ πρᾶγμα δὲν ἐπιδέχεται ἀναβολήν· τώρα θὰ τηλεγραφήσω ὅτι ἔφρασε, καὶ ἡ ὑπόθεσις παίρνει τέλος.

— Πολὺ καλὰ, κύριε.

— Τώρα νὰ σου δώσω τὴν προκηρυχθεῖσαν προκαταβολήν, ὑπέλαβεν ὁ πράκτωρ ἐξάγων ἐκ τοῦ συρταρίου του γραμματίον τραπεζικόν. Τὴν ὥραν τοῦ ἀπόπλου θὰ εἶμαι καὶ ἐγὼ ἐκεῖ, ὅπως πάντοτε. "Ἐως τότε κύτταξε νὰ εὐρῆς τὴν γυναϊκά σου.

Καὶ ὁ γέλωσ ὁ συνοδεύων τοὺς τελευταίους ταύτους λόγους τοῦ πράκτορος ἀντήχησε πενθίμως ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ Σίμου. Ἰπέγραψε τὸ συμφωνητικόν, ἔδωκεν ἀπόδειξιν καὶ μετὰ ταῦτα ἀπεχώρησε κατηφῆς καὶ σύννοος ὅσον οὐδέποτε ἄλλοτε.

Ἡ ὥρα ἦτο 3, 30'. Ὁ Σίμος δὲν ἐτόλμα νὰ ἐπανέλθῃ παρευθὺς εἰς τὸν σταθμόν· ἐξηκολούθησε βαδίζων βραδέως πρὸς τὴν ὄχθην μεγάλῃς τινὸς δεξαμενῆς, ἣτις ἐπειθὴ ἐπεσκευάζετο ἦτο ξηρὰ. Ἡ ὄσμη τῆς ἰλύος ἤρχετο εἰς τοὺς ῥόθωνάς του, ἀλλ' αὐτὸς οὐδεμίαν εἶδε προσοχὴν· διότι τὸ ἔρημον ἐκεῖνο μέρος, ὅπερ τοσοῦτον διέφερε κατὰ τὴν πολυανθρωπίαν τῶν ἄλλων ὁμοίων μερῶν, συνεφώνει πρὸς τὴν πνευματικὴν αὐτοῦ κατάστασιν.

τὴν ὃ' ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν ὅτι ἡ Μαρία δὲν

εἶχε προφθάσῃ ἢ ἀπλουστάτη αὕτη ἐξήγησις δὲν ἦτο ἱκανὴ νὰ τον ἀναπαύσῃ. Ἀκουσίως δὲ αὐτοῦ μυρταὶ σκηναὶ ἀνιαραὶ καὶ λυπηραὶ ἀνέδυσον ἐκ τοῦ παρελθόντος του καὶ ἴσταντο ἐνώπιόν του ὡς φάσματα.

Ποσάκις τῷ εἶχεν εἶπη ἡ Μαρία «Τὴν ἔδωρεθῆκα αὐτὴν τὴν ζωὴν!»

Καὶ ἀληθῶς ἠδύνατο νὰ τὴν εἶχε βερυνθῆ, διότι ἡ ζωὴ οὐδέποτε εἶχε φανῆ πρὸς αὐτοὺς μειδιῶσα. Ἴσως ἡ Μαρία πτοηθεῖσα ὑπεχώρησε πρὸ τοῦ μακροῦ ταξιδίου, πρὸ τοῦ ἀτέρμονος ἐκείνου ἐκπατρισμοῦ, πρὸ τῶν δυσχερειῶν καὶ τῆς ἀνεκφράστου κγωνίας, ἅτινα παρακολουθοῦσι τὰς τοιαύτας ἀποδημίας.

— Πηγαίνω λοιπὸν ἐγὼ, μόνος μου! εἶπε μετὰ φωνῆς αὐστηραῆς. Μάλιστα, ἀπεκρίθη ἡ ἐσωτερικὴ τῆς ψυχῆς του φωνή. Ἀλλὰ σὺ εἰσαύρεις πού ὑπάγεις, σὺ γινώσκεις ἀπὸ σήμερον μόνον ὅτι ὁ ἄρτος σου εἶνε ἐξησφαλισμένος, ὅτι ἔχεις ἐργασίαν, ὅτι οἱ προϊστάμενοί σου θὰ φέρωνται πρὸς σέ ὡς πρὸς ἄνδρα ἐντιμον ἄξιον τῆς ὑπολήψεώς των. Ἀλλ' ἡ δύσμοιρος ἐκείνη νεκρά γυνὴ οὐδὲν τούτων γινώσκει. Καὶ ἐὰν εἶχε λιποθυμήσῃ; Ἐὰν τὴν στιγμὴν τῆς ἀναχωρήσεως δὲν ἠσθάνθη πλέον θάρρος; Ἐὰν ὁ Σίμος εἶχε καταστήσῃ τὸν βίον τῆς τοσοῦτον δυστυχῆ, ὥστε προετίμησε τὴν μοναξίαν μετὰ τοῦ τέκνου τῆς;

Ἐνθυμηθεὶς ὁ Σίμος τὸ παιδίον, συνέσπασε τὰς πυγμὰς δάκνων τὰ χεῖλη του. Δὲν εἶχε δικαίωμα νὰ του πάρῃ τὸ παιδίον! Ἡ Μαριέλκι ἦτο ἰδικὴ του τοῦλάχιστον ὅσον καὶ ἰδικὴ τῆς τοῦ παιδίου!

Καὶ ὤρμησε σχεδὸν τρέχων πρὸς τὸν σταθμόν. Καὶ ναί μὲν δὲν ἦτο ἡ ὥρα, ἀλλ' ἐνόησε ὅτι ἐκεῖ πλησίον ὦν, θὰ ἠσθάνετο ὀλιγώτερον τὴν κατατρυγούσαν αὐτὸν δαινήν ἀβεβαιότητα.

Ἰδὼν δὲ τὸ ὄρολόγιον ἀνεκουρίσθη ὀλίγον καίτοι τῷ ἐδείκνυεν ὅτι ὤφειλε νὰ περιμείνῃ πολλὴν ἔτι ὥραν. Ἐπειδὴ δὲ δὲν ἠθέλε νὰ καταστῇ θέαμα τῶν ἐργατῶν καὶ τῶν ἀργῶν τῶν ἐν τῷ σταθμῷ περιπλανημένων, ἀνεζήτησε γωνίαν τινὴ ἤρεμον, καὶ καθίσας ἐπὶ λίθου ἐκάνελαβε τὸ βῆμα τῶν διαλογισμῶν του.

Τί δὲ τὸ θαυμαστόν, ἐὰν ἡ Μαρία διανοήθη ποτὲ νὰ τον παραιτήσῃ; Ἐπειδὴ ἦτο δεξιωτάτη εἰς τὰ γυναικεῖα ἔργα, θὰ εἴρισκε πάντοτε τρόπον νὰ πορίζηται τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἑαυτῆς τε καὶ τοῦ τέκνου τῆς. Ἀλλὰ διατί νὰ μὴ το εἶπη ποτὲ εἰς αὐτόν; Ἐπιπλήξεις ἔστω καὶ πικραί, ἔστω καὶ ἄδικοι, δὲν θὰ ἦσαν πολὺ προτιμότεροι τῆς συγῆς ἐκείνης τῆς περιφρονητικῆς, τῆς σχεδὸν ἐχθρικής, ἣν ἡ Μαρία ἐτήρει εὐρισκομένη πλησίον του;

Ὅπτασία τις πρὸ πολλοῦ ἐξηφανισμένη τῆς μνήμης του, ἀνέτειλεν ἀπὸ τοῦ ὀμιγλώδους παρελθόντος. Εἶδε τὴν εἰκόνα τῆς γυναικὸς του βραδέως προκύπτουσαν καὶ ἀναφανισμένην, ὅποια

ἦτο πάλαι ποτὲ, καθημένην πρὸ τοῦ τραπεζίου τῆς καὶ ἐργαζομένης. Ῥάπτουσα μετ' ὑπομονῆς ἀνύψωνε πρὸς αὐτὸν ἐκ διαλειμμάτων τοὺς ὀφθαλμούς πληρεῖς γαληνίου στοργῆς· τὰ χεῖλη τῆς διηνοίγοντο, ἀπέτεινε πρὸς αὐτὸν ἐρώτησιν τινα καὶ ἀνέμενε τὴν ἀποκρίσιν, ἔχουσα τὴν χεῖρα μετὰ τῆς βελόνης μετέωρον καὶ τὸ πρόσωπον ἐρωτηματικόν. . . Ἐκεῖνος δὲ ἀπεκρίνετο λακωνικώτατα, ἐνίοτε δὲ καὶ ἀποτόμως. . .

Ἡ χεὶρ τῆς ἐπιπτε πάλιν ἐπὶ τοῦ ῥαπτομένου ὑφάσματος, ἡ κεφαλὴ ἔκλινε ταπεινῶς χαμηλότερον καὶ ἡ σιγὴ ἐπεκράτει ἐν τῷ μικρῷ δωματίῳ, ὅπερ ἦτο ἀπρόσιτον εἰς τὴν πνοὴν τοῦ χειμῶνος, ἀπρόσιτον εἰς τοὺς ἔξωθεν θορύβους.

Καὶ ἡ σιγηλὴ γυνὴ παρεδίδοτο εἰς διαλογισμούς. Ἀλλὰ τί διελογίζετο κατὰ τὰς ἀρῶνας ταύτας ὥρας, τὰς τοσοῦτον μακράς, τὰς τοσοῦτον μονοτόνους; Ἐν ᾧ δὲ κατεγίνετο ἐκεῖνος εἰς τὰς ἐργασίας του, αἰετὶς ἱκανοποιῶν τὴν διάνοιάν του καὶ ἀναμφιβόλως καὶ τὴν καρδίαν του, χαιρών ἐπὶ τῇ ἐκάστοτε κατανικωμένῃ δυσκολίᾳ, κινούμενος ὑπὸ τῆς ὀρέξεως τοῦ εἰδέσθαι, ὅποιά τινα ὄνειρα ἠδύνατο νὰ εὐφρανῶσι καὶ νὰ διασκεδάσωσι τὴν γυναϊκά, ἣτις δὲν ἦτο ἀκόμη μήτηρ καὶ ἦτις τοσοῦτον ὀλίγον εἶχε γνωρίσῃ τὴν πατρικὴν στοργήν;

Τοιαύτην ἐρώτησιν νὰ ἀποτινῇ πρὸς ἑαυτὸν ὁ σύζυγος δὲν ἠδύνατο βεβαίως κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην, καθήμενος ἐν γωνίᾳ ἰδοῦ ἀγνώστου πόλεως! τότε ὤφειλε, τότε, πρὶν ἐνσκηφῶσιν αἱ δυστυχίαι, πρὶν περιπέσῃ εἰς σφάλματα, ὅτι ἡ ἀμοιβαία τῶν συζύγων πεποθήσῃ ἦτο τοσοῦτον φυσικὴ! Ἀλλ' αὐτὸς οὐδέποτε εἶχεν αἰσθανθῆ τὴν τοιαύτην ἀνάγκην· καὶ πρὸς τί; μὴ δὲν ἦτο βέβαιος περὶ τῆς χρηστοτάτης καὶ ἐντίμου συζύγου του; Ἦτό ποτε δυνατόν ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ συζύγου τῆς νὰ διαγοηθῇ τι, ἢ διαυγέστατον καὶ εὐλικρινέστατον ἔχουσα τὸ βλέμμα γυνή;

Ὁ Σίμος εἶπε καθ' ἑαυτὸν, καὶ τοῦτο εἶνε ἀληθέστατον, ὅτι ἐν τῇ φαινομένῃ ἐκείνῃ τραχύτητι τῶν τρόπων του, ἐν ἐκείνῃ τῇ ὀθρῆν ἀδικοφρίᾳ πρὸς τὴν γυναϊκά του, ἐνυπῆρχε πολλὴ ἐκτίμησις καὶ ἀγάπη πραγματικὴ.

Ναί, ἀλλ' ἐκείνη δὲν εἶχεν εἶδῃσιν! Ἐκείνη οὐδὲν ἄλλο ἔβλεπεν, ἢ τὸ περιβάλλυμμα, γυνὴ δύσμοιρος, κατατεθλιμμένη καὶ καταπεποννημένη! Πόσῃν εἶχε χρεῖαν νὰ μάθῃ τὰ μύχια τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνδρός τοῦ καθιστῶντος αὐτὴν δυστυχῆ καὶ ὅμως ἀγαπῶντος αὐτήν!

Ὁ Σίμος ἐξέβαλε στεναγμὸν ἀγκουφίσεως. Διότι ὅπως δῆποτε, ὑπῆρχεν ἔτι ἐλπίς σωτηρίας. Καὶ μὲν ἡ Μαρία ὑπέφερε πολλὰ, ἀλλ' οὗτος εἶχεν ἤδη ἀποφασίσῃ νὰ ἐπαναρθῶσῃ τὰ σφάλματά του. Ὁ ἀποθῆ καλὸς σύζυγος, ἀρ' οὐ ἤδη συνησθάνθη τὴν κατάστασίν του· τὸ κάτω κάτω τῆς γροφῆς, οὐδὲν ἄλλο εἶχε συμβῆ ἢ ἀπλῆ τις παρανόησις, καὶ τὰ τοιαῦτα πράγματα εὐκόλως

διορθοῦνται. Ἐπὶ τῆς ξένης γῆς συνεσφιγμένοι καὶ οἱ τρεῖς, δὲν θὰ αἰσθάνωνται πολὺ τὰ δεινὰ τῆς ἐξορίας· θὰ ἀγαπῶνται ἔτι μᾶλλον, θὰ γνωρίσωσιν ἀλλήλους πλειότερον, τοὺς τρεῖς αὐτοὺς μόνον ἔχοντες πατρίδα καὶ οἰκογένειαν!

Τὸ ὄρολόγιον ἐσήμανε τρεῖς τέταρτα. Ὁ δὲ Σίμος ἐπιβάλλων βραδὺ βῆμα εἰς τοὺς ἀνυπομόνους πόδας του, ἦλθε καὶ ἐστάθη ἐκεῖ ὅπου ἴστατο ἀναμένων καὶ πρὸ τῆς μεσημβρίας, διότι ἐμελλεν ἤδη νὰ ἔλθῃ ἡ Μαρία, καὶ δὲν θὰ τὴν ἐπιπλήξῃ διὰ τὴν βραδύτητά τῆς· τοσαύτην χαρὰν ἠσθάνετο διότι ἐμελλε νὰ τὴν ἐπανίδῃ.

(Ἐπεται συνέχεια.)

ΤΙ ΔΙΑΦΕΡΕΙ Ο ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΟΣ ΤΙΤΛΟΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ

Τὸ στενὸν τοῦ χώρου τοῦ ἐν τῷ Δελτίῳ ὠρισμένου διὰ τὴν ἀλληλογραφίαν τῆς «Ἐστίας» μᾶς ἠνάγκασε νὰ καταχωρίσωμεν ἐνταῦθα τὴν ἱστορικὴν ταύτην σημείωσιν, ἣτις ἐξεκινήθη ὡς ἀπάντησις εἰς ἀναγνώστην τῆς Ἐστίας ἐρωτήσαντα τί διαφέρει ὁ αυτοκρατορικὸς τίτλος τοῦ βασιλικοῦ.

Ὅστε κράτους ἕκτασιν μεγαλύτεραν ὑποδηλοῖ ἡ αυτοκρατορικὴ προσωνυμία οὔτε ἐξουσίαν τοῦ ἀνωτάτου ἄρχοντος· μᾶλλον ἀπεριόριστον· ἐκ λόγων μόνον ἱστορικῶν προέρχεται τὸ ὅτι τινὲς μὲν τῶν ἡγεμόνων ὀνομάζονται αυτοκράτορες, οἱ δὲ πλείονες βασιλεῖς. Ἄν δὲ τὰ κράτη, ὧν οἱ ἡγεμόνες ἔχουσι τὸν αυτοκρατορικὸν τίτλον εἶνε ἐκ τῶν διασημοτέρων, τοῦτο οὐδεμίαν ἔχει σχέσιν πρὸς τὴν προσωνυμίαν τοῦ ἄρχοντος, διότι ἄλλα πάλιν κράτη ἴσα πρὸς ἐκεῖνα κατὰ τὴν δύναμιν ἢ καὶ ἰσχυρότερα κυβερνῶνται ὑπὸ βασιλείας, βασιλεῖς δὲ ἀνεκάθειν καὶ κοινῶς ἐπιτιμοροῦντο οἱ ἀνώτατοι ἄρχοντες τῶν μὴ δημοκρατομμένων πολιτειῶν.

Τρεῖς ἐκ τῶν ἐν Εὐρώπῃ ἡγεμόνων ἔχουσι κυρίως τὸν αυτοκρατορικὸν τίτλον, εἶνε δ' οὗτοι ὁ αυτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας, ὁ τῆς Γερμανίας καὶ ὁ τῆς Ρωσίας. Εἰς τούτους δὲ προσθετός ὁ σουλτάνος τῶν Ὀθωμανῶν, τοῦ ὁποῖου τὸ ἀξίωμα ἐθεωρήθη ὡς τι ἀντίστοιχον πρὸς τὸ αυτοκρατορικόν. Ἐν δὲ τῇ Ἀμερικῇ ἔχουσι ἕνα αυτοκράτορα, τὸν τῆς Βραζιλίας. Πλὴν δὲ τούτων ὁ λόγος θὰ μᾶς φέρῃ νὰ ὀμιλήσωμεν περὶ τοῦ Ναπολέοντος, ὅστις καὶ αὐτὸς εἶχεν ἐν Γαλλίᾳ προσλάβει τὴν αυτοκρατορικὴν προσωνυμίαν καὶ περὶ τῆς ἐν τῷ Μεξικῷ ἰδρυθείσης βραχυβίου αυτοκρατορίας.

Ἡ λέξις αυτοκράτωρ κατὰ τὴν περὶ ἧς ἐνταῦθα ὁ λόγος σημασίαν εἶνε κυρίως μετάφρασις τῆς λατινικῆς λέξεως *imperator*, ἣτις ἐσήμαινε τὸν ἔχοντα τὴν ἀρχὴν (τὸ ἱμπερίον), τὸν στρα-

τηγόν, μάλιστα δὲ τὸν νικηφορήσαντα καὶ λαβόντα τὸ δικαίωμα νὰ τελέσῃ θρίαμβον. Πλὴν ὅμως τῆς σημασίας τῆς ταύτης προσέλαβε καὶ ἄλλην ἢ λέξις, ὅτε ἡ ῥωμαϊκὴ σύγκλητος ἀπένευμε τὸν τίτλον τοῦ ἡμιπεράτωρος εἰς τὸν Ἰούλιον Καίσαρα ὄχι πρόσκαιρον καὶ ἐπὶ ὠρισμένῳ θρίαμβῳ ὡς πρὸ τοῦ, ἀλλ' ἰσόδιον καὶ μεταβίβαστικὸν καὶ εἰς τοὺς κληρονόμους του. Ἔβλεπε δὲ καὶ τοῦτο τὸ ἴδιον ὁ εἰς τὸν Καίσαρα ἀποδοθεὶς ὑπὸ τῆς συγκλήτου τίτλος ὅτι προστάσσεται τοῦ ὀνόματος, ἐν ᾧ πρότερον τὸ ἡμιπεράτωρ ἐπετάσσεται. Ὅθεν ἦτο κυρίως τῆς ἀνωτάτης ἀρχῆς δηλωτικὴ ἡ προσωνομία αὐτῆ τοῦ Καίσαρος. Ἄλλ' ἔτι μᾶλλον καὶ καθαρώτερον προσέλαβεν ἡ λέξις αὐτοκράτωρ τὴν ἣν σχεδὸν ἔχει καὶ τώρα δύναμιν ἀπὸ Αὐγούστου, ὅστις καὶ κυρίως εἶνε ὁ πρῶτος τῶν Ῥωμαίων αὐτοκράτωρ. Οὗτος ποθήσας μὲν τὴν βασιλείαν, πεισθεὶς ὅμως ὅτι μετὰ δυσαρρεσκείας θὰ ἔκρουεν ὁ δῆμος τὸ βασιλικὸν ὄνομα, συνεκέντρωσε μὲν εἰς τὰς χεῖράς του πᾶσαν ἀληθῶς τὴν ἐξουσίαν, δὲν ἠθέλησε δὲ βασιλεὺς νὰ ὀνομασθῆ, ἀλλ' ἡμιπεράτωρ μόνον. Ἐκτοσε οἱ Ῥωμαῖοι αὐτοκράτορες οὕτως ὀνομάζοντο, παραπλησίως δὲ, ὅπως εἶνε φυσικόν, καὶ οἱ Βυζαντινοὶ οἱ ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστοὶ βασιλεῖς καὶ αὐτοκράτορες Ῥωμαίων, ἀντιτιθέμενοι μάλιστα εἰς τοὺς ἀλλοθίνεις καὶ βαρβάρους ῥήγας.

Ἐκ τῶν ῥηθέντων γίνεται φανερόν ὅτι καταβληθέντος τῷ 476 ὑπὸ τοῦ Ὀδοάκρου τοῦ κατὰ τὴν Δύσιν ῥωμαϊκοῦ κράτους, ἐξέλειπεν ἐκείθεν καὶ ὁ αὐτοκρατορικὸς τίτλος καὶ ἔμεινε μόνον ἐν τῇ Ἀνατολῇ, ὅπου ὅμως συνεξετέρετο μετ' αὐτοῦ καὶ ὁ βασιλικὸς καὶ ὑπερίσχυε μάλιστα οὗτος παρὰ τῷ λαῷ ὡς ἑλληνικώτερος. Ἐν τῇ Ἀνατολῇ δὲ ὁ αὐτοκρατορικὸς τίτλος διετηρήθη μέχρι τοῦ 1453.

Ἄλλ' ὁ βασιλεὺς τῶν Φράγκων Κάρολος ὁ μέγας ἦτο Καρλομάγνος φθάσας ἐν ἔτει 800 εἰς τὸ κατακόρυφον σημεῖον τῆς δυνάμεως καὶ τῆς δόξης ἠθέλησε νὰ ἀναλάβῃ αὐτὸς τὴν ἐπὶ ἡμίσειαν σχεδὸν ἑκατονταετηρίδα ἀργούσαν αὐτοκρατορικὴν προσωνομίαν ἐν τῇ Δύσει ὡς τις κληρονόμος τῶν Ῥωμαίων, καὶ δὴ ἐστέφθη ὑπὸ τοῦ Πάπα Λέοντος τοῦ Γ' αὐτοκράτωρ τῆς Δύσεως καὶ μετεβίβασε τὸν τίτλον καὶ εἰς τοὺς ἀπογόνους αὐτοῦ. Ἄλλ' ἤδη ἀπὸ τοῦ 888 μετὰ τὸν θάνατον τοῦ τελευταίου ἐν Γερμανίᾳ Καρολίδου Καρόλου τοῦ Παχέως ἐξέλιπε κυρίως εἰπεῖν πάλιν ἐν τῇ Δύσει ὁ αὐτοκρατορικὸς τίτλος ἢ ὑπὸ πολλῶν ἡμιμισθητέτο μέχρι τοῦ ἔτους 962, ὅτε Ὁθων ὁ μέγας γενόμενος κύριος τῆς Ἰταλίας ἀνέλαβεν αὐτὸν ὀριστικῶς, ἔκτοσε δὲ τὸ Γερμανικὸν κράτος ἐπισήμως ὀνομάσθη Ἁγίαν ῥωμαϊκὴν κράτος τοῦ Γερμανικοῦ ἔθνους, οἱ δὲ ἡγεμόνες αὐτοῦ Γερμανοὶ αὐτοκράτορες, ὄχι δὲ πλέον αὐτοκράτορες τῆς Δύσεως, ὡς οἱ Καρολίδαι.

Οἱ διάδοχοι τοῦ Ὁθωνος διετήρησαν τὴν αὐ-

τοκρατορικὴν προσωνομίαν μέχρι τοῦ 1806, ὅτι ὁ Ναπολεὼν ὁ μέγας διέλυσε τὴν γερμανικὴν αὐτοκρατορίαν, ὁ δὲ τότε αὐτοκράτωρ Φραγκίσκος ὁ Β' περιορισθεὶς εἰς τὰς κληρονομικὰς αὐτῷ κτήσεις ἀνεγνωρίσθη ὑπὸ τὸ ὄνομα Φραγκίσκος ὁ Α' ὡς αὐτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας, διότι ἡ γερμανικὴ αὐτοκρατορία αἰρετὴ οὖσα τὸ πρῶτον εἶχε γείνει ἀπὸ τοῦ 1438 ἐπὶ Ἀλβέρτου τοῦ II κληρονομικὴ εἰς τὸν Ἀψβουργικὸν οἶκον τῆς Αὐστρίας. Ἀπὸ τοῦ 1806 λοιπὸν χρονολογεῖται ἡ νέα αὐστριακὴ αὐτοκρατορία, τρεῖς μέχρι τοῦδε σχοῦσα αὐτοκράτορας, τὸν Φραγκίσκον τὸν Α' (1806—1836), τὸν Φερδινάνδον τὸν Α' (1836—1848) καὶ τὸν νῦν βασιλεύοντα Φραγκίσκον Ἰωσήφ.

Ἄλλ' ἐν ἔτει 1870 ἀνακηρυχθέντος ἐν Βερσαλλίαις ἐν τῇ μέσῃ τῆς τῆς ἐκ τοῦ πολέμου δόξης ὑπὸ τῶν Γερμανῶν ἡγεμόνων αὐτοκράτορος τοῦ βασιλέως τῆς Πρωσσίας, ἐγένετο πάλιν ἡ Γερμανία αὐτοκρατορία καὶ ἀνέκτησε τὸν παλαιὴν τῆς ἡγεμονικὸν τίτλον, ὅστις ὠρίσθη νὰ εἶνε διδοχικὸς εἰς τὸν οἶκον τῶν Χοχενζόλλερν. Οὕτω δὲ, διὰ τοὺς ἐκτεθέντας ἱστορικοὺς λόγους, ἔγμεν νῦν ἕνα αὐτοκράτορα τῆς Γερμανίας καὶ ἐν τῇ Αὐστρίας.

Ἐν δὲ τῇ Ῥωσσίᾳ πρῶτος τῷ 1547 προσέλαβε τὸν τίτλον τοῦ κζάρου ἢ τζάρου, τουτέστι κζίσσαρος ἢ αὐτοκράτορος (ὅπως καὶ οἱ Γερμανοὶ διὰ τοῦ Καίσαρος μετέφρασαν τὸν αὐτοκρατορικὸν τίτλον) ὁ Ἰβάν ὁ Α' ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν (υἱὸς Ναπολεῶν τοῦ Δ') ὁ ἐπικληθεὶς φοβερός. Ὁ τζάρος αὗτος ἐπιτυχῶς πολέμησας πρὸς τοὺς Ταρτάρους τοὺς Πολωνοὺς καὶ τοὺς Σουηδοὺς καὶ φροβερόν κυβερνήσας τὴν Ῥωσσίαν, προήγαγεν οὐδὲν ἧσσον ἐν τῇ πατρίδι τὰς τέχνας καὶ τὸν πολιτισμὸν ὅσον ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους δυνατόν. Ἦνε δὲ λίαν πιθανόν ὅτι ὅπως ὁ Κάρολος ὁ μέγας δὲ οὗς εἶχε λόγους, ἠθέλησε νὰ δεῖξῃ ἑαυτὸν οὕτως διὰ δόξαν καὶ κληρονόμον τῶν αὐτοκρατόρων τῆς Δύσεως προσλαμβάνων τὸν αὐτοκρατορικὸν τίτλον, οὕτω καὶ ὁ φοβερός Ἰβάν ἠθέλησε νὰ κληθῆ τζάρος κατὰ μίμησιν τῶν αὐτοκρατόρων τῆς Ἀνατολῆς ἢ τῶν Βυζαντινῶν.

Οἱ Ναπολέοντες τέλος ἐκλήθησαν ἐν Γαλλίᾳ αὐτοκράτορες καὶ ὄχι βασιλεῖς διὰ λόγον εὐνόητον. Ὁ μέγας Ναπολεὼν, γενόμενος τῷ 1801 μονάρχης μετὰ τὴν δεινὴν ἐκείνην τρικυμίαν τῆς γαλλικῆς ἐπαναστάσεως καὶ θέλων μάλιστα νὰ δεῖξῃ ὅτι αὐτὸς ἦτο οὕτως εἰπεῖν ἢ ἐνσάρκωσις τῶν ἀρχῶν τῆς ἐπαναστάσεως ἐκείνης, δὲν ἦν βέβαιον πρὸς τὸν ὀνομασθῆ βασιλεὺς, ὅπως ὄνομάζοντο ἐκεῖνοι, οἵτινες ἐξεπροσώπων τὰς ἀνιθέτους ἀρχάς. Ἀλλῶς δὲ καὶ δὲν ἦτο λίαν ἀγαπητὸν εἰς τὸν λαὸν τὸ βασιλικὸν ὄνομα, ὅτι Ναπολεὼν ἐπέβη κατὰ τοῦτο εἰς τὴν θέσιν ἐν τῇ ἀρχαιότητι ὁ Καῖσαρ καὶ ὁ Αὐγούστος, οὗς μάλιστα καὶ δὲν ἀπηξίου νὰ μιμηταὶ ἐκάστοτε, αὐ-

ΤΟ ΜΗΛΟΝ

[Κατὰ μίμησιν τοῦ Θεοδώρου de Bauville]

(Συνέχεια καὶ τέλος ἴδε προηγούμενον φύλλον.)

ΣΚΗΝΗ Γ'.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ (μόνη.)

Λοιπὸν μ' ἐξεφορτώθηκε καὶ μοναχὴ μου μένω.
(Σφιγγουσα περιπαθεὶς τὸ μῆλον ἐπὶ τοῦ στήθους.)
Γιὰ ἔλα τώρα, μῆλό μου, μικρὸ, χαριτωμένο...
Τὶ μυρωδιὰ! Θαρρεῖ κανεὶς πῶς σάν τὴν ἀναπνεύση
Κάνει φτερούγια καὶ πετᾷ—

(Μετὰ μικρὰν σκέψιν.) Ποῖος ἔξει καὶ τί γεύσι
Θεὸς νάχη!—Ἄχ, πῶς ἤθελα μίαν ἀρχὴν νὰ δαγκάσω!
(Φέρει τὸ μῆλον πρὸς τὰ χεῖλη καὶ τὸ ἀποσφύρει πάλιν βίαιως.)
Κεῖ ὁ ὄρκος μου;—Ἐκόντεψα τὸν ὄρκο νὰ ξεχάσω.
(Θλιβερῶς στενάχουσα.)

Θὰ εἶν' ἀφράτο, ὀλόδροσο, γλυκὸ γλυκὸ σάν μέλι.
(Μετ' ἀποφάσεως.)

Κι' ἂν εἶνε; τόχα τί μ' αὐτό; καθόλου δὲν με μέλει.
Ἄ, ναί, τὸ ἀποφάσισα! ἀκέραιο θὰ τάψω.
Ἄφου τὸν ὄρκον εἰκανα, τὸν ὄρκο θὰ κρατήσω.

(Πρὸς τὸ μῆλον μετὰ στοργῆς.)

Ἡ Ἥρα θεὸς νὰ σε χαρῆ, θεὸς νὰ σε φάγ' ἢ Ἥρα
Κ' ἐγὼ γιὰ σκάσι μοναχὰ 'ς τὰ χέρια μου σὲ πῆρα.
(Ἐγγιζουσα τὸ μῆλον εἰς τὴν ἀκρὰν τῶν χειλέων.)

Ἄχ! μῆλο, μιλάρικι μου, μετὰ τὸ γλυκὸ σου χρῶμα,
Μάγγιζεις ἔτσι καὶ θαρρῶ πῶς μου φιλεῖς τὸ στόμα.
(Ἀκροαμένη δῆθεν τῆς φωνῆς αὐτοῦ.)

Θέλεις νὰ με γελᾷς ἔ, με λόγια μαγευμένα;
Ὅμως τοῦ κόκκου δὲν περνοῦν τὰ μάγια σου 'ς
[ἔμμενα.]

(Δάκνει αἰφνιδίως τὸ μῆλον.)

Τὶ τρέλλα! Τώρα;
(Μετ' ἀδιαφορίας.)
Θάκανα καλὰ νὰ μὴν ἀρχίσω!
Μὰ τῶρ' ἀφου τὸ δάγκασα, τί βγαίνει κι' ἂν τάψω;
(Καταβροχθίζει λοιμώργως ἐλόκληρον τὸ μῆλον.)

Καὶ ὁ Ἐρμῆς ποῦ θὰ ζητᾷ τὸ μῆλο νὰ τοῦ δώσω;
(Φιλαρέσκως μετιδῶσα.)

Αἰ, κάποιος τρόπος θαύρεθ' ἵνα νὰ τον ἡμερώσω.
Ἐχω τὰ δύο τὰ μάτια μου καὶ τὸ γλυκὸ μου στόμα,
Καὶ σάν δὲν φθάνουν μόν' αὐτὰ—ἐγὼ 'χω κι' ἄλλ'
[ἀκόμα.]

(Μετὰ πεποιθήσεως.)

Γυναῖκα πῶχει ἐμμορφιάς ὡσάν τὴν Ἀφροδίτη
Ὅλους τοὺς ἀνδρες ἡμπορεῖ νὰ σέρνῃ ἀπὸ τὴ μύτη.

ΣΚΗΝΗ Δ'.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ, ΕΡΜΗΣ.

ΕΡΜΗΣ (μισερήμονος ἀεροποητικῆ.)

Ἄ, νὰ τὴν!—Καὶ μοῦ φαίνεται κάτι μασσᾷ 'ς τὸ
[στόμα,]
Νὰ τῶφαγε τὸ μῆλό μου, ἢ μήπως τῶχη ἀκόμα;
Θὰ ἰδοῦμε...

ΑΦΡΟΔΙΤΗ (ἴστα.)

Τὴν κατάφερα περιφρονητῆ τοῦ χέχα,
Ποῦ νόμιζε πῶς ἔτσι δὰ θὰ με γέλοσε τάχα.

τούς τε καὶ τὰ ῥωμαϊκὰ καθ' ἑαυτὰ πράγματα· ἀπόδειξις δὲ ἔτι καὶ πρῶτος βλαπτικὸς εἶχεν ὀνομασθῆ πρὶν ἢ γείνη αὐτοκράτωρ.

Κατὰ μίμησιν πλέον τῶν ἀνωτέρω, προσέλαβον τὸν ταιούτον τίτλον καὶ ὅσοι ἄλλοι ἡγεμόνες ἐμνημονεύθησαν ἐν ἀρχῇ τῆς μικρᾶς ταύτης πραγματείας. Καὶ ἡ μὲν Βραζιλία τῷ 1500 ὑπὸ Πορτογάλου ἀνακαλυφθεῖσα καὶ ὑπὸ τῶν Πορτογάλων τῷ 1654 μετὰ πολλὰς περιπετείας ἀνακτηθεῖσα ἀνήκεν ἀνεκαθεν εἰς τὸ στέμμα τῆς Πορτογαλλίας, καὶ ἐκαλοῦντο μάλιστα οἱ βασιλεῖς τῆς χώρας ἐκείνης, οἱ ἐκ τοῦ οἴκου τῆς Βραγαντίας, βασιλεῖς τῆς Πορτογαλλίας καὶ τῆς Βραζιλίας. Ἐκδηλώσεως τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας τῷ 1807 ὑπὸ τοῦ Ναπολέοντος ἐκ τῆς Εὐρώπης, κατέφυγεν αὐτὴ εἰς τὸ ἕτερον μέρος τοῦ κράτους, τὴν Βραζιλίαν, ἀλλ' ὅτε τῷ 1821 ἐπανήλθεν εἰς τὴν Εὐρώπην, ἡ Βραζιλία, μετὰ πολλὰ γεγονότα, ὧν ἡ ἐξιστόρησις δὲν ἔχει τόπον ἐνταῦθα, ἀνεκηρύχθη αὐτοκράτορα τὸν ἐκ τοῦ αὐτοῦ οἴκου ἡγεμονοπαῖδα Πέδρον τὸν Α', πατέρα τοῦ νῦν αὐτοκράτορος.

Καὶ ἐν τῇ Μεξικῷ δὲ δις ἔγεινε προσπάθεια νὰ ἰδρυθῆ αὐτοκρατορικὴ ἀρχή. Τῷ 1822 ὁ πρόφρων ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῆς Ἰσπανίας στρατηγὸς Αὐγουστίνος Ἰτουρβίδης, κηρυχθεὶς κατὰ τῆς Ἰσπανικῆς ἐν τῇ Μεξικῷ κυριαρχίας καὶ κατανήσας τὸν Ἰσπανὸν ἀντιβασιλέα, ἔλαβε τὸν τίτλον τοῦ αὐτοκράτορος ὑπὸ τὸ ὄνομα Αὐγουστίνος ὁ Α'. Ἄλλ' ἡ αὐτοκρατορία του δὲν διήρκεσε πολλὸν χρόνον· ἐκπέσεν τῆς ἀρχῆς τῷ 1823 κατέφυγεν εἰς τὴν Εὐρώπην, ἐκείθεν δὲ πλεύσας καὶ πάλιν εἰς τὸ Μεξικὸν συνελήφθη καὶ ἐτσιφεικίσθη τῷ 1824 ἐν Σάν-Αντώνιο δὲ Παδίλλα. Ἀπηλλάγη οὐδὲν ἦττον τὸ Μεξικὸν τῆς κυριαρχίας τῶν Ἰσπανῶν καὶ συνετάχθη εἰς δημοκρατίαν ὁμοσπονδιακὴν, ἀλλ' ἐπέπρωτο καὶ ἄλλος νὰ πάθῃ ὅ,τι ὁ Ἰτουρβίδης. Εἶνε γνωστὰ τὰ κατὰ τὸν ἀτυχετὴ ἀρχιδούκα Μαξιμιλιανόν, δὲν ἠθέλησεν ὁ Ναπολεὼν ὁ Γ' νὰ ἐπιβάλῃ ὡς αὐτοκράτορα τοῖς Μεξικανοῖς.

Ὁ δὲ τῶν Ὀθωμανῶν αὐτοκράτωρ ἐκλήθη οὕτω, ὡς ἐλέγομεν ἐν ἀρχῇ, διότι τρόπον τινὰ ἐθεωρήθη τὸ ἀξίωμα του ὡς τι ἀντίστοιχον πρὸς τὸ αὐτοκρατορικόν. Τὸ αὐτὸ ῥητέον καὶ περὶ τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Κίνας καὶ τοῦ αὐτοκράτορος τοῦ Μαρόκου.

Σ. Κ. Σ.

Ῥωμαῖος ἐλεγχόμενος ὑπὸ τῶν φίλων ὅτι τὴν σάφρονα αὐτοῦ γυναῖκα καὶ πλουσίαν καὶ ὠραίαν ἀπέπεμψε, προτείνας αὐτοῖς τὸ ὑπόδημα, εἶπε· « Καὶ τοῦτο εἶνε ὠραῖον καὶ καινουργέες, ἀλλ' οὐδεὶς γνωρίζει ποῦ μὲ στενοχωρεῖ. »

(Ίδουσα τὸν Ἑρμῆν.)
 Μπα, ἦρθε;
 (Πρὸς τὸν Ἑρμῆν χαριέντως.)
 Κάτι γλήγορα;
 Ἑρμῆς (νωχελῶς).
 Αἶ!..
 ΑΦΡΟΔΙΤΗ (τρυφερῶς)
 Νέερες, Ἑρμῆ μου,
 Μὲ τί ἰδέαις πέρασα τὴν ὥρα μοναχῆ μου.
 Μέσα 'ς αὐτὴ τὴ μοναχιά συλλογιζόμενον τόρα
 Τὰ τόσα σου γλυκόλογα.
 Ἑρμῆς (ἐρωτοτρόπως.)
 Καὶ ἦρθα μέσ' 'ς τὴν ὥρα
 Νὰ πάρω τὴν συνέχεια καὶ νὰ σοῦ πῶ καὶ πάλι
 Πῶς εἶμαι δοῦλος ταπεινός 'ς τρυφερά σου κάλλι.
 ΑΦΡΟΔΙΤΗ (φιλαρέσκως.)
 Τὰ λές με τὴν καρδίᾳ σου αὐτά, ἦ ἔτσι γιὰ παιγνίδια,
 'Σ ὅποια γυναῖκα βρῆς 'μπροστά τῆς τραγουδᾶς
 [τὰ ἴδια;
 Ἑρμῆς (θερμῶς).
 Μέσ' 'ς τὴν καρδίᾳ μου ἐκεῖ βαθεῖα θαύρης τὴ ζω-
 γραφία σου!
 ΑΦΡΟΔΙΤΗ (εἰρωνικῶς).
 Δὲν ἔχεις στήθη γυάλινα νὰ ἰδῶ μέσ' 'ς τὴν καρ-
 [διά σου.
 Ἑρμῆς
 Ἄχ, Ἀφροδίτη σ' ἀγαπῶ.
 ΑΦΡΟΔΙΤΗ
 Αὐτάνε παραμύθια.
 Μὰ γὼ τὰ τέτοια ψέγματα τὰ προτιμῶ ἀπ' ἀλήθεια.
 Ἑρμῆς
 Σοῦ κάνω ἔρκο.
 ΑΦΡΟΔΙΤΗ
 Ὅχι δά...
 (Χοσιμωμένη μετὰ προσπεποιημένου νυσταγμοῦ.)
 Ἐκεῖ κοντὰ 'ς τὴ βρύση
 ὅσα πᾶ νὰ γείρω μὴ στιγμῆ, γιὰ νὰ μ' ἀποκοιμίσω
 Ἡμυρωδιὰ πού θά σκορποῦν τριγύρω τὰ λουλούδια
 καὶ νάχω γιὰ ναννούριμα γλυκῶν πουλιῶν τρα-
 γουδία...
 Ὡρα καλή σου!
 Ἑρμῆς (ἰδίᾳ).
 Δηλαδή!—Ὅτε νὰ σ' ἐλαποστείλω
 Πρὶν κἂν προφθάσης οὔτε γρῶ νὰ πῆς καὶ γιὰ τὸ μῆλο.
 (Πρὸς τὴν Ἀφροδίτην τρυφερῶς.)
 Γιὰ δόσε νὰ φιλήσω κἂν τὰ κρινόδακτυλά σου.
 ΑΦΡΟΔΙΤΗ (ὑπεροπτικῶς).
 Ἄ, πῆρες θάρρος, κύρ Ἑρμῆ! μὴ βιάζεσαι, γιὰ στάσου.
 Κ' ἐλεημοσύνη τὰ φιλήξ δὲν δίνω 'ς τὸν καθένα.
 Ἑρμῆς (ἐπιτακτικῶς).
 Τότε τὸ μῆλό μου λοιπὸν νὰ δώσης καὶ 'ς ἐμένα!
 ΑΦΡΟΔΙΤΗ (προσποιημένῃ ἀδιαφορίαν).
 Τι;...
 Ἑρμῆς
 Κάνεις τὴν ἀνήλερη;
 ΑΦΡΟΔΙΤΗ (λαμβάνουσα ὕψος προσήνης).
 Εἰς ὅλη τὴ ζωὴ μου
 Κανέναν δὲν μ' ἀγάπησε καθὼς ἐσύ, Ἑρμῆ μου.
 Μὰ, ἔερεῖς... τρέμω... δὲν τολμῶ...
 Ἑρμῆς
 Τὸ μῆλο δός μου πίσω!

ΑΦΡΟΔΙΤΗ (μετὰ τρυφερῶς μαλαχχολίας.)
 Αἶ, τάχα τι; κί' ἂν μ' ἀγαπᾶς, κί' ἂν ἴσως σ' ἀγα-
 πῆσαι, (πῆσαι)
 Ἄγρον καιρὸ θάμαι εὐτυχῆς—μὰ σὺν θελήσει σου
 Νὰ μ' ἀρνήθης εἰμέναν καὶ νάγαπήσης ἄλλη.
 Ἄπιστε, σὺ θε νὰ πετᾶς 'ς τὴν ἀγκαλιά τὴν ἐμῆ.
 Κ' ἐγὼ θὰ μένω ἔρημη καὶ παραπονεμένη.
 Ἑρμῆς
 Κοντολογῆς καὶ γλήγορα τὸ μῆλο νὰ μοῦ δώσης.
 ΑΦΡΟΔΙΤΗ (μετὰ προσποιημένης ἐκπλήξεως.)
 Ποῖο μῆλο;
 Ἑρμῆς
 Ἐκεῖνο ποῦθελες γιὰ νὰ τὸ καμαρώσω.
 (Γείνων τὴν χεῖρα.)
 Δός μου το.
 ΑΦΡΟΔΙΤΗ (ὀργίλη).
 'Σ τὰ σωστά μιλεῖς καὶ μοῦ γυρεύεις 'πίσω
 Τὸ μῆλο πού σοῦ ζήτησα γιὰ...
 (Μετὰ δισταγμῶν.)
 ... γιὰ νὰ τὸ χάρις.
 'Σ τὸν Ἑρμῆ μου τὸν μικρό, παιγνίδι του νὰ τῶν.
 Μ' ἀφοῦ τὴν μιά φορὰ λές ναι καὶ τόρα πάλι ὄχι.
 Κί' ἀφοῦ τὸ θέλεις καὶ καλά...
 Ἑρμῆς
 Καὶ οὔτε νὰ προσμῆ.
 Ὡρα πολλὴ δὲν ἔμπορῶ—δός μου το νὰ πηγαίω.
 ΑΦΡΟΔΙΤΗ (μετὰ πικρίας).
 Ἀφοῦ τὸ μῆλο καὶ καλὰ ζήτησ με τόση βία
 Κ' ἐέχασες ἀισθήματα, καυμούς καὶ φλυαρία,
 Κί' αὐτὰ π' ὥς τὸρ' ἀράδιαζε καὶ ζάλιζε ταυτιά μου.
 Ἀφοῦ τὸ μῆλο προτιμᾶς ἀπὸ τὸν Ἑρμῆ μου.
 Ἑρμῆς
 Ἄ, ὄχι δά!...
 ΑΦΡΟΔΙΤΗ (κινουμένη ἐν ἀρευνῇ σὴ περίε).
 Τότε λοιπὸν πᾶς κ' ἐγὼ νὰ φάω.
 Ἐδῶ τριγύρω 'ς τὰ κλαριά, 'ς τὰ χόρτα νὰ κυττάω
 Πού τάφησα.—Μὰ πρόσδεε, καυμένε, μὴν τολμᾶς.
 Ἄλλη φορὰ γιὰ ἔρωτα νὰ μοῦ 'εναμιλήσης.
 Ἑρμῆς (ἰδίᾳ, ἀπεγνωσμένος).
 Τὴν ἔπαθα, γελάσθηκα.—Πολλὰς φορὰς τυχαῖα
 Ἐνῶ περνοῦμε γιὰ ἔυπνοι νὰ βγοῦμε γελασμένον.
 ΑΦΡΟΔΙΤΗ (ὀργίλη).
 Δὲν θέλω νὰ πατήσης πλεῖσ εἰς τὸ δίκό μου σπῆ.
 Ψεύτη καὶ λογιώτατε καὶ πρόστυχε μεσίτη!
 Ἑρμῆς (ἰδίᾳ κατηγορῶς).
 Τὴν ἔπαθα!
 (Βλέπει αἶφνης κατὰ γῆς τοὺς μαύρους σπόρους τοῦ
 μῆλου οὗς ἀπέπτυσεν ἡ Ἀφροδίτη.)
 Μπα! τ' εἶν' αὐτὰ βίγμια δῶ 'ς τὸ χῶμα!
 (Συλλέγει τοὺς σπόρους ἀπεικτικῶν εἰρωνικῶς τὴν Ἀφροδίτην
 ἣτις ἐρευνῶς ἤθην εἰς τοὺς πέριε θάμνους.)
 Ἄ, βέβαια θε νάπεσαν ἀπὸ ὕψους στόμα.
 (Πρὸς τὴν Ἀφροδίτην θριαμβευτικῶς.)
 Τοῦ κάκου! μὴν κουράζετε τὰ μάτια σας, κυρία!
 ΑΦΡΟΔΙΤΗ (ἀνήσυχος).
 Γιατί;...
 Ἑρμῆς
 Τὸ μῆλο πέθανε, σὰς ἀφῆσαν ὕψος.
 Τὰ μῆλα ζοῦν λίγο καιρὸ καὶ ὑστερὰ πεθαίνουν.
 (Ἐπιδεικνύων τοὺς σπόρους ἐν τῇ ἀνοιχτῇ παλάμῃ.)
 Καὶ μοναχὴ ἐνθύμησι τὰ κόκκαλά τους μένον.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ (ἔντρομος.)
 Ἄ!... τ' εἶν' αὐτά;
 Ἑρμῆς
 Οἱ μάρτυρες πού μαρτυροῦν καὶ λένε
 Πῶς ἔφαγες τὸ μῆλό μου.
 ΑΦΡΟΔΙΤΗ (ἠδέως μειδιῶσα).
 Αἶ δά καὶ σὺ, καυμένε!
 Ἑρμῆς
 Ἄ, ἔτσι!... χώνεψες ἐσὺ τὸ μῆλο 'ς τὸ στομάχι
 Καὶ δὲν σε μέλει ἂν τυχὸν εἰς τὴ δικὴ μου βάχνη
 Χίλιαι εὐλιεῖς ἀχώνευσται μὲ τὸ χοντρό του ἔυλο
 Θε νὰ μετρήσῃ ὁ γέρο Ζεὺς σὺν πᾶσι δίχως μῆλο.
 ΑΦΡΟΔΙΤΗ (συμπαθῶς).
 Ἄχ, τὸν καυμένο τὸν Ἑρμῆ!
 Ἑρμῆς
 Ἄλλὰ ἔμπορεῖς νὰ μάθης.
 Ὅτι καὶ σὺ χειρότερα κί' ἀπ' τὸν Ἑρμῆ θὰ πάθης.
 ΑΦΡΟΔΙΤΗ (δειλῶς).
 Γιατί;
 Ἑρμῆς
 Γιατί δὲν κράτησες τὸν ἔρκο πῶχεις κἀνη.
 'Σ τὰ μαῦρα τῆς Στυγῆς νερὰ ἔρκοθηκες!
 ΑΦΡΟΔΙΤΗ (παρρηλικῶς).
 Ἄχ! φθάνει...
 Ἑρμῆς
 Ἐρμῆ μου, χάρι σοῦ ζητῶ.
 Χάρες νὰ μὴ γυρέψης.
 Γλυκὸ ἦτανε σὺν τῶφαγες, ἐνθὸς θὰ τὸ χωνέψης.
 Ἄ, ἔτσι; ἦθελες λοιπὸν τὸ μῆλο νὰ σοῦ δώσω
 Καὶ ἔλα του τὰ ἔξοδα ἐγὼ νὰ τὰ πληρώσω.
 Μ' αὐτὸ δὲν εἶνε δίκαιο, καὶ τὸ σωστὸ νὰ 'ποῦμε
 Ἀφοῦ κ' οἱ δυὸ μας φταίξαμε, θε νὰ τὰ μοιρασθοῦμε.
 (Κλαυθμηρῶς.)
 Θε νὰ μας στείλουν καὶ τοὺς δυὸ 'ς τὴν ἔρημη Σκυθία,
 Μέσα 'ς τοὺς πάγους τοῦ Βοριᾶ αἰώνια ἔεορτα.
 ΑΦΡΟΔΙΤΗ (ἔνδοξος).
 Χάρι!...
 Ἑρμῆς (βιγῶν καὶ τρέμων).
 Τι χιόνια!... κρύσταλλα!... καὶ παγωμένο
 [χῶμα!...
 ὅσα κάνω ἐσπαγιάσματα εἰς ὄλε μου τὸ σῶμα.
 (Πρὸς τὴν Ἀφροδίτην.)
 Ὅμως καὶ σὺ, κακότυχη καὶ κακομοιρασμένη,
 Δὲν θὰ περνεῖς ἐκεῖ ζωὴ με ρόδα ζυμωμένη.
 Δὲν θάχης μοσχομύριστα στρωσίδια νὰ πλαγιάζης.
 Θε νὰ ζαρώνης 'ς τὴ φωτιά καὶ θε νὰ τρεμουλιάζης.
 ΑΦΡΟΔΙΤΗ
 (Καλύπτει περίλυπος τὴν μορφήν διὰ τῶν χειρῶν.)
 Ἑρμῆς (ἰδίᾳ, περὶ χαρῆς).
 Τῆς τὴν κατάφερα καλὴ με τέχνη καὶ με γνῶσι
 Καὶ θέλοντας μὴ θέλοντας τὴ ζωὴν θὰ μοῦ δώσης.
 Ἀλήθεια δὰ δὲν εἶκανα γι' αὐτὸ καὶ λίγο κόπο
 Καὶ οὔτε τῆς ἐφέρθηκα μὲ τόσο τίμιον τρόπο.
 Μὰ τί νὰ γείνη; βλέπετε, δὲν εἶνε καὶ ἄντροπὴ μου
 Καθένας με τὴν τέχνην του—κ' ἐγὼ με τὴ δικὴ μου.
 Κ' ἂν εἶν' ἡ τέχνην μου κλεψιά, γιὰ τοῦτο δὲν ἐπεφέτει.
 —Τὸ λέω, ναί: τέτοια κλεψιά κάνει τιμὴ 'ς τὸν
 [κλέφτην.
 (Πρὸς τὴν Ἀφροδίτην μεγαλοφρονῶς.)
 Μὴν κλαῖς καὶ μὴ συγχύζεσαι, ὦρα μου Κυρία,
 Σ' ἀφίνω καὶ τὸν ἔρκο σου καὶ τὴν ἐπιτοκία.
 ΑΦΡΟΔΙΤΗ (μετὰ χαρῆς).
 Ἀλήθεια;

Ἑρμῆς
 Ἀλήθεια!—Σ' ἀγαπῶ! τρελλαίνομαι γιὰ σένα.
 Ὅσα πᾶς εἰς αἰτίας σου 'εἶ μέρη παγωμένα,
 Μ' ἐγέλασες, δὲν μ' ἀγαπᾶς ἐγ' ἔμως σὲ λατρεύω.
 (ἰδίᾳ πονηρῶς.)
 Κατακαυμένη, νῆερες σὺν τῆ σοῦ μαγειρεύω!...
 ΑΦΡΟΔΙΤΗ (συμπαθῶς).
 Ὅσα εἶμ' ἐγὼ ἡ ἀφορμῆ, πού θὰ σε τιμωρήσῃ
 Ὁ Ζεὺς!...
 Ἑρμῆς
 Καὶ τί μ' αὐτό; Ἄν ἴσως με εὐλίσῃ;
 Για τῆς εὐλιεῖς του νὰ σοῦ πῶ καθόλου δὲν με
 [μέλει:
 Ἀφοῦ τῆς τρώω γιὰ χάρι σου, θᾶνε γλυκίαι σὺν
 [μέλι.
 Μὰ κί' ἂν με στείλῃ μακρὰ 'ς τὰ χιόνια τῆς Σκυθίας,
 Καὶ μέσ' 'ς τὰ βράθη τῆς πικρῆς καὶ μαύρης ἐρημίας
 Ὅλα καλὰ κί' ἔλα γλυκὰ θὰ φαίνονται 'ς ἐμένα,
 Σὺν ἔερω πῶς με συμπονεῖς καὶ μ' ἀγαπᾶς 'ς τὰ ἔενα.
 ΑΦΡΟΔΙΤΗ (συγκεκινημένη).
 Κανέναν δὲν σ' ἐγνώρισεν ὡς τόρα τί ἀέλιος.
 Ἑρμῆς (μεθ' ὑπερήτης ὑποκρισίας).
 Ἐοῦ πού με δοκίμασες μονάχα με γνωρίζεις.
 ΑΦΡΟΔΙΤΗ (μετὰ ζήσους).
 Θε νὰ σε διώξουν οἱ θεοί, θε σὲ καταρασθοῦνε!
 Καὶ ἡ αἰτία θᾶμ' ἐγὼ!...—Ἄ, ὄχι! θε νὰ ἰδοῦνε
 Πῶς δὲν με φτάνει ἄλλος κανεὶς 'ς τὴ μεγαλοδωρία.
 Θέλεις τῆς Κύπρου τὸ νησί;—Σ' τὸ δίνω κατοικία!
 Θέλεις τὴ Σαλαμῖνά μου;—Κί' αὐτὴ θὰ σ' τὴ χάρισω.
 Ἑρμῆς (ὀλιβερῶς).
 Σ' εὐχαριστῶ μ' ἂν ἦτανε γιὰ χάρι νὰ ζήτησω,
 Ἐγὼ δὲν ἤθελα νησιά—ἤθελα κάτι ἄλλο,
 Ἀπ' ἔλ' αὐτὸ μικρότερο, κί' ἀπ' ἔλα πλεῖο μεγάλο.
 ΑΦΡΟΔΙΤΗ
 Μὴ θες τὰ σκουλαρίκια μου καὶ τὸ μαργαριτάρι
 Πῶχω 'ς τὰ χέρια, 'ς τὸ λαμό;...
 Ἑρμῆς
 Δὲν θέλω τέτοια χάρι.
 Βλέπεις δὲν εἶνε τοῦ συρμοῦ ἀκόμα νὰ φοροῦμε
 Κ' ἐμεις οἱ ἀσχημάνθρωποι καὶ οὔτε νὰ κρενοῦμε
 Τέτοια στολίδια ἀταίριαστα 'ς τὸ χέρι τὸ δικό μας
 Καὶ 'ς τὰ μεγάλα μας ταυτιά καὶ 'ς τὸ χονδρὸν
 [λαμό μας.
 ΑΦΡΟΔΙΤΗ
 Λοιπὸν τί θέλεις;
 Ἑρμῆς, (φειδύλων).
 Ἡ...θε...λα...
 ΑΦΡΟΔΙΤΗ
 Μὴ λόγια μασσημένα!
 Τι θέλεις; λέγε μῆπως θες... τὴ ζωὴν μου;... ἐμένα;
 Ἑρμῆς (μῶλις κτισσάτων κρυπῶν θριάμβου).
 Ἄ!...
 ΑΦΡΟΔΙΤΗ
 Τι λοιπὸν;
 Ἑρμῆς (μετὰ προσποιημένης ἀδιαφορίας).
 Ὅχι, καλὴ τὴ ζωὴν σου; τί τρέλλα!
 ΑΦΡΟΔΙΤΗ (ἰδίᾳ).
 Ἄ, δὲν τὴ θέλει μὴτ' αὐτὴ.
 (Πρὸς τὸν Ἑρμῆν.)
 Ἑρμῆ, γιὰ πᾶρ' τὴν—ἔλα.
 Τὸ θέλω, σὲ παρακαλῶ. Πᾶρ' τὴν νὰ με θυμᾶσαι,
 Ὅταν 'ς τοὺς πάγους τοῦ Βοριᾶ ἐτόριστος θε νᾶσαι.

ΕΡΜΗΣ (υποκριτικῶς.)
 Τι νά την κάνω;
 ΑΦΡΟΔΙΤΗ (προσφέρουσα τὴν χρυσὴν ζώνην.)
 Πάρε την...
 Δὲν θέλει νά τὴν πάρῃ;
 Τι νά την κάνῃ;
 ΕΡΜΗΣ (λαβάνων τὴν ζώνην μετ' ἀδιαφορίας.)
 Αὐτὴ τὴ ζώνη ποῦ κρατῶ 'ς τὰ δάκτυλά μου τώρα τὴν δίνεις, Ἀφροδίτη μου, 'ς ἐμένα;—Τέτοια δῶρα ἄλλους θὰ τοὺς ἐστρέλλαιναν· μὰ γ'ὼ, θεὸς μὲ Τὴ βλέπω μόνον κ' ἀπορῶ πῶς μου τὴν ἔχεις δώσει. Καί θε νά ἴμουν πρόθυμος νά σου τὴν δώσω πίσω... Μ' ἀφοῦ τὸ θέλεις, δὲν ἴμωρὸν παρὰ νά τὴν κρατήσω.
 ΑΦΡΟΔΙΤΗ (ἀνασκριτῶσα.)
 Τὴ ζώνη μου!...
 ΕΡΜΗΣ (κρύπτων τὴν ζώνην ἐν τῷ κόλπῳ του.)
 Καί σὺν δεμάτι ἀπ' ἄχυρα τὸ στήθος μου θὰ κάψῃ.
 ΑΦΡΟΔΙΤΗ (μετ' αὐθουσίας ἀνησυχίας.)
 Τὴ ζώνη μου!...
 ΕΡΜΗΣ
 Ἐσ τὰ στήθη μου παντοτεινὰ κρυμμένη τῆς τρυφερᾶς ἀγάπης σου ἐνθύμησις θὰ μένῃ.
 ΑΦΡΟΔΙΤΗ
 Τὴ ζώνη μου!...
 ΕΡΜΗΣ
 Θὰ τὴ θεωρῶ καὶ θὰ θυμοῦμαι πάλι τὰ μάτια σου, τὰ χεῖλιά σου, τὰ μέτρατά σου κάλλι.
 ΑΦΡΟΔΙΤΗ (περιτρέχουσα ἄγριως.)
 Βοήθεια!... Κλέφταις!...
 ΕΡΜΗΣ (κεκρυμμένως.)
 Ὁ θυμὸς καθόλου δὲν σου στέκει. (Ἀκούεται παρατεταμένη βροντὴ· ἀμφότεροι ἀπομένουσι ὡς νεοί.)
 ΑΦΡΟΔΙΤΗ
 Τὸ βλέπεις; μ' ἀκούσεν ὁ Ζεὺς καὶ ρίχνει ἀστρο-
 ΕΡΜΗΣ (ἰδέα πονηρίας.)
 Μεγάλον λάθος ἔχετε, κυρία Ἀφροδίτη, αὐτὸ σημαίνει πῶς ὁ Ζεὺς ἐγύρισε 'ς τὸ σπῆτι, πῶς πάλι τὸ ἀνδρόγυνο τὰ ἔχει ταιριασμένα καὶ οὔτε πλεῖστ' χρειάζεται κ' ἡ ζώνη σας 'ς ἐμένα.
 ΑΦΡΟΔΙΤΗ (ἀνυπόμονος.)
 Τι κάνεις!...
 ΕΡΜΗΣ
 Δὲν τὴ θέλω πλεῖστ' καὶ σοῦ τὴ δίνω πίσω!
 ΑΦΡΟΔΙΤΗ (περιχαρῆς.)
 Ἐσ τάληθινά;
 ΕΡΜΗΣ
 Ἐσ τάληθινά!
 ΑΦΡΟΔΙΤΗ (πρὸς τὸ κοινόν.)
 Δὲν εἶνε καλοσύνη τὸν κεραιὸν φοβήθηκε γιὰ τοῦτο μοῦ τὴ δίνει.

ΕΡΜΗΣ
 (Σταυρώνων τὰς χεῖρας λαμβάνει στάσιν τελημμένου.)
 ΑΦΡΟΔΙΤΗ
 Τι κάνεις τάχα τὸν κουτὸ καὶ στέκεσαι σὺν ἔλῳ;
 ΕΡΜΗΣ
 Ὁ γέρο Ζεὺς ἐβρόντησε γιὰ τὴ ζώνη σου τὴν ἤθελα 'ς τὴν Ἴφρα νά τὴ δώσω. Καί γιὰ τὴ ζώνη νά χαρῆ καὶ νά τὴν ξεθυμῶσαι. — Μὰ τώρα δὲν με μέλει πλεῖστ', κ' ἄς μὴ με σὺ.
 ΑΦΡΟΔΙΤΗ (τείνουσα πρὸς αὐτὸν τὰς χεῖρας.)
 Ἄχ, σὲ πιστεύω!
 ΕΡΜΗΣ (μετὰ τόνου πλαστῆς εὐλικρισίας.)
 Ἄκουσε, καὶ μάθε τὴν ἀλήθειαν· Ἄπ' τὸ πρῶτ' οὐ κοπανῶ ψευτικὰ καὶ παραμύθια. Ἐγὼ τὴν Ἰθά ἀγαπῶ μὲ ἑλὴ τὴν καρδιά μου. Λοιπὸν τὰ λόγια, οἱ ἔρκοι μου καὶ τὰ καμώματά μου ἦτανε ὅλα ψέμματα. — Τὰ πῆρες 'ς τὰ σωστά σου, (Μεθ' ὑπερβάτης περιπαθείας.)
 Μὰ γ'ὼ δὲν θέλω μὲ ψευτικὰ νά κλέψω τὴν καρ-
 ΑΦΡΟΔΙΤΗ (πονηρῶς.)
 Καὶ πάλι ψέμματα μοῦ λές.
 ΕΡΜΗΣ
 Ἐγὼ!...
 ΑΦΡΟΔΙΤΗ
 Κ' αὐτὴ τὴν ἴφρα ποῦ κάνεις τὸν εὐλικρινῆ—ψέμματα λές καὶ τώρα. Καὶ τὸ πρῶτ' οὐ μούλεγε πῶς τάχα μ' ἀγαποῦσε. Καὶ τότε ἦτον ψέμματα, καὶ τότε μ' ἐγελούσε. Ἀλλὰ 'ς αὐτὸ τὸ μεταξὺ καὶ σὺ τὴν ἔχεις πάθῃ· Κρυφὴ ἀγάπη τρύπωσε 'ς τοῦ στήθους σου τὰ βάθη. Γι' αὐτὸ καὶ τώρα δὲ μ' αὐτὴ τὴν εὐλικρινεία σου θέλεις νά κρύψῃς τὴν καρδιά καὶ τὰ αἰσθηματά σου.
 ΑΦΡΟΔΙΤΗ (Ραπίδουσα διακρῶς τὸν Ἴφρα.)
 Ἄ τὸν καυμένο τὸν Ἴφρα!—Ἐσ τὴν ἔξυπνάδ' ἀπάνω Ἄν ἴσως δὲν σὲ ἐσπερνῶ, μὰ βέβαια σὲ φθάνω.
 ΕΡΜΗΣ (γονυπετῶν.)
 Λοιπὸν, θεά, μοῦ συγχωρεῖς τοὺς πονηροὺς μου (τρέποντες.)
 ΑΦΡΟΔΙΤΗ (μειδίῳσα εὐμενῶς.)
 Ἢ Ἀφροδίτη ἀγαπᾷ τοὺς ἔξυπνους ἀνθρώπους. Ἐἴσ' ἔξυπνος σὲ συγχωρῶ μὲ ἑλὴ τὴν καρδιά μου.
 ΕΡΜΗΣ (ἐγειρμένος.)
 Ἐσ εὐχαριστῶ, βασίλισσα, σ' εὐχαριστῶ, θεά μου!
 ΑΦΡΟΔΙΤΗ
 Ἐπιτα δὰ τὸ μῆλο...
 ΕΡΜΗΣ
 Τι;
 ΑΦΡΟΔΙΤΗ
 Ἦτον ὠραῖο φρούτο.
 ΕΡΜΗΣ (ἰδὼν ἐν τοῦ κελύφῳ μῆλον ἴμοιον πρὸς τὸ πρῶτον.)
 Ἀλήθεια; Μήπως θέλετε λιγάκι κ' ἀπὸ τοῦτο;
 ΑΦΡΟΔΙΤΗ
 Ὁ κατεργάτης εἶχε δύο!

ΕΡΜΗΣ
 Ὅχι, σὲ βεβαιῶνω.
 Πῶς εἶχα ἓνα μόνον.
 Μὰ ὅταν ἀποφάσισα 'ς ἐσένα νά τὸ δώσω, Ἐπῆγα γιὰ καλὸ κακὸ νά τὸ ἀναπληρώσω. Γιὰ πέε μου, μὴν τὸ θεε κ' αὐτό; Ἔβρε καὶ πειδὸ
 Καὶ ὠραιο, —μοσχοβολᾷ καλλίτερ' ἀπὸ τάλλο. Τὸ θέλεις;
 ΑΦΡΟΔΙΤΗ (λαβάνουσα καὶ ἀποδίδουσα μετ' ἀδιαφορίας τὸ μῆλον.)
 Ὅχι, πάρε το.
 ΕΡΜΗΣ (ἰδέα.)
 Τὸ ἤξερα.
 Κι ὡς τόσο
 Ἐσ 'ς τὸ ἄλλο μ' ἔσκασε, ὡς ποῦ νά σοῦ τὸ δώσω.
 ΑΦΡΟΔΙΤΗ
 Γιὰ χάρι του κατήντησα τὸν ἔρκο νά ἐσχάσω. Καὶ μὰ λαχτάρω ἐννοιωθᾷ: τὸ μῆλο νά δαγκάσω. Τι ἴπον ἔπου μ' ἀναφετὴ τὴν τόση λαιμαργία;
 ΕΡΜΗΣ
 Ἦτον ἡ περιέργεια καὶ ἡ ἐπιθυμία.
 Καὶ τώρα ἐμπερδέψαμε κ' ἄς πᾶμε πειδὸ καλλία μας. Νὰ ἰδοῦμε καὶ τῆς ἐννοίας καὶ τὰ συμφροντά μας. Ἄν εἶχαν μόνον οἱ θεοὶ τῆς προσευχῆς ν' ἀκούνε. Κι ἂν δὲν ἴμωρὸν καίποτε μὲ τέτοια νά γελοῦνε, Ἄν ἴταν ἔπος τοὺς θαρροῦν καὶ ἔπος τοὺς πιστεύουσιν. Ἐκεῖνοι ποῦ τοὺς προσκυνοῦν καὶ τοὺς ψευτολα-
 ΑΦΡΟΔΙΤΗ
 Ἄν ἴδουσαν πάντα σοδαροὶ καὶ δίχως ποικιλία Κόλασι θάταν κ' ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἀθανασία!...
 ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΟΣΙΝΗΣ

ΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟΝ

Τὸ μέρος τῆς ἀγγλικῆς πρωτεύουσος τὸ κυρίως καλούμενον London πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τῶν περιχώρων περιλαμβάνει 4,000,000 κατοίκων, κατέχον ἐπιφανείαν 304 τετραγωνικῶν χιλιομέτρων, ἐφ' ἧς ὑπάρχουσι 500,000 οἰκίαι. Δι' ἐκάστην οἰκίαν, κατὰ μέσον ὄρον, ἀναλογοῦσιν 8 πρόσωπα. Ὁ πληθυσμὸς οὗτος εἶνε ἴσος πρὸς τὸν τῆς Ὀλλανδίας, ἀνώτερος τοῦ τῆς Σκωτίας, καὶ ἴσος πρὸς τὸ διπλάσιον τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Δανίας. Προσδέχεται δὲ κατ' ἔτος αὐξήσιν 70,000, τοῦτέστι ποσότητος ἴσης πρὸς τοὺς κατοίκους πόλεων, αἷαι ἡ Γενσὴ καὶ ἡ Νάντη. Τὸ 1878 ὑπελογίζοντο 2753 χιλιόμετρα δημοσίων ὁδῶν, ἐξ ὧν 2154 ἐστρωμένα διὰ λίθων, 540 ἐστρωμένα διὰ γρανίτου, 24 διὰ ξύλου, καὶ 35 δι' ἀσφάλτου. Τὸ ὀλικὸν μῆκος τῶν ὑπονόμων ἦτο 3700 χιλιόμετρα· πᾶσαι αἱ οἰκίαι συγκοινωνοῦσι μετὰ τῶν ὑπονόμων, ρίπτουσαι ἐντὸς αὐτῶν τὰ ὕδατα καὶ τὰς ἀκαθαρσίας, αἵτινες φέρονται ἐντὸς δεξαμενῶν κατεσκευασμένων παρὰ τῆς ὀχθῆς τοῦ Ταμέσεως. Τὸ ὕδωρ προμηθεύουσιν εἰς τὴν πόλιν ὀκτὼ ἐταιρίαι, παρέχουσαι ὁμοῦ καθ' ἡμέραν περὶ τὰς

630,000 κυβικὰ μέτρα, ἐξ ὧν 70—80,000 καταναλισκονται ἐκτὸς τῆς κυρίως λεγομένης πόλεως. Τὸ κεφάλαιον τῶν ἐταιριῶν ἀνέρχεται εἰς 325 περίπου ἑκατομμύρια δραχμῶν. Τὸν φωτισμὸν ἔχουσιν ἀναδεχθῆ τρεῖς ἐταιρίαι φωταερίου, καταναλισκονται δὲ κατ' ἔτος 560,000,000 κυβικῶν μέτρων. Ἡ δαπάνη τοῦ φωτισμοῦ ὑπερβαίνει τὰ 75 ἑκατομμύρια.

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἡ Κυρία πρὸς τὴν μαγειρίσαν:
 — Σοφία, αὐτὸ τὸ φητὸ δὲν τρώγεται.
 — Πῶς, κυρία;...
 — Νά, εἶνε σκληρό.
 — Μπᾶ!
 — Καὶ εἶνε καὶ καυμένο.
 — Μὰ ἔξυρεις, κυρία, μὲ τὴν ζῆστη ποῦ κά-
 νει εἶνε νά μὴν καῖ τὸ φαγεῖ!...

Πρὸς τὸν δικηγόρον κ. Σ* παρουσιάζεται προ-
 χθὲς ὁ γείτων αὐτοῦ ξενοδόχος:
 — Κύριε Σ*, ὅταν ἕνας σκύλος κάμῃ ζημίαν ἐνός ἀνθρώπου, ὁ κύριος τοῦ σκύλου χρεωστῆ νά τὸν ἀποζημιώσῃ;
 — Μάλιστα.
 — Τότε σῶς παρακαλῶ νά μοῦ πληρώσετε τρεῖς δραχμὰς γιὰ ἓνα κοτόπουλο φητὸ ποῦ μ' ἔρπαξεν ὁ σκύλος σας ἀπὸ τὸ μαγειρεῖο!
 — Καλά, νά τῆς πληρώσω μὰ καὶ σὺ κάνεις νά μοῦ δώσης πέντε φράγκα διὰ τὴν συμβουλή ποῦ μοῦ ἐξήτησες τώρα, λοιπὸν φέρε ἀκόμη 2 φράγκα γιὰ νά ἐξοφλήσῃς!

Α. — Πῶς συμβαίνει ὁ κύριος Μ. νά εἶνε μὲν πάντοτε 'ς τὰ μαχαίρια μὲ τὴ γυναῖκά του καὶ ὅμως νά πηγαινῶν καὶ οἱ δύο μαζὺ πάντοτε 'ς τὴν ἐξοχὴ;
 Β. — Εἶνε καὶ οἱ δύο τόσο κακοί, ὥστε δὲν θέ-
 λει ὁ ἕνας νά ἀφήσῃ 'ς τὸν ἄλλο τὴν εὐχαρί-
 στησι νά μείνῃ μὴ στυγμὴ μονάχως.

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Πολλοὶ γάμοι ὁμοιάζουσι πρὸς κτιζομένης οἰκίας: καθὼς παρὰ ταῦταις ἡ θερμὴ ἀσθεστος ἀποτελεῖ τὴν ἕλην, δι' ἧς οἱ ψυχροὶ λίθοι συνά-
 πτονται καὶ συγκολλῶνται πρὸς ἀλλήλους, οὕτω συνάπτει καὶ τοὺς νεονύμφους ἐν ἀρχῇ ὁ ἔρωσ, ὅστις καὶ μετὰ τὸν γάμον παραμένει μεταβαλλό-
 μενος εἰς ψυχρὴν συνήθειαν. Ὅσον ἰσχυροτέρα ἡ συνήθεια, τόσο στερεώτερος ὁ οἶκος.
 Αἱ ἰδέαι ὁμοιάζουσι πρὸς τὰ νομίσματα: ἐκεῖναι κυκλοφοροῦσι περισσότερο ὅσαι ἔχουσι μικροτάτην ἀξίαν.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

β) **Εθνομα γάμου.** α). *Παρά τοις ἰσχυροῖς ἔθνεσιν.* Οὐδείς Καραμανός ἠδύνατο νὰ νυμφευθῆ ἐὰν μὴ πρότερον ἐφόνευε τοῦλάχιστον ἓνα ἐχθρόν. Παρὰ τοῖς Μασσαγέταις ἐπεκράτει ἡ κοινοκτημοσύνη τῶν γυναικῶν. Ἐν Μηδία ἐθεωρεῖτο δυστύχημα, ἐὰν ἡ γυνὴ δὲν εἶχε τοῦλάχιστον πέντε ἄνδρας. Οἱ Θραῖκες ἐλάμβανον ἕως τεσσαράκοντα γυναῖκας· ἐὰν δὲ γυνὴ τις δὲν ἦτο εὐχαιριστικῆς, ἠδύνατο νὰ ἐλευθερωθῆ προσφέρουσα τὸ πρὸς τοῦτο ὀριζόμενον ἀντίτιμον. Οἱ Ἰθῆρες ἔκλειον μετὰ προηγούμενον συμπόσιον τὰς κόρας εἰς σκοτεινοὺς θαλάμους, ἐνθα ἐκυνήγων αὐτάς. Ἡ πρώτη συλληφθεῖσα ἐγένετο σύζυγος τοῦ συλλαβόντος αὐτήν.

β). *Παρά τοῖς Ἀσιάταις.* Ἐν Καυκάσιᾳ καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἔρχονται εἰς γάμον ἐν ἡλικίᾳ 13 καὶ 14 ἐτῶν. Παρὰ τοῖς κατοίκοις τῆς Κορέας ὁ μνηστὴρ ὀφείλει πρότερον νὰ ἐκτελέσῃ βαρεῖαν ἐργασίαν παρὰ τῆ οἰκογενεῖα τῆς νύμφης καὶ νὰ ὑπερβῆ μεγάλα προσκόμματα ἐπίτηδες παρεμβαλλόμενα αὐτῷ ὑπὸ τῶν γονέων τῆς μνηστῆς του. Ἐν Ἀρμενίᾳ κατὰ τὴν τελευτὴν τοῦ μυστηρίου περιτυλίσσοι τὸν μὲν μνηστῆρα διὰ ψιφίης, τὴν δὲ νύμφην διὰ σακκίου, θέτοντες πρὸς τοῦτοις ἐπὶ τῆς κελῆς αὐτῆς μικρὸν τι δοχεῖον. Ἐν Κοχινίᾳ τὰς ἀπίστους συζύγους ρίπτουσι βράν τῶν ἐλεφάντων. Ἐν Βιρμανίᾳ οἱ πτωχοὶ πωλοῦσι τὰς γυναῖκας καὶ θυγατέρας των εἰς τοὺς ξένους. Οἱ ἐκεῖ νόμοι ἐμποδίζουσι τὴν ἐκ τῆς χώρας ἔξοδον τοῦ γυναικείου φύλου. Ἐν Θιβῆτι ἐπικρατεῖ ἡ πολυανδρία· ὁ μεγαλειότερος ἀδελφὸς ἐκλέγει σύζυγον δι' ὅλους. Παρὰ τοῖς Βεζύροις τῆς Ἀφρικανικῆς φυλῆς ἡ κόρη ἐξαρτᾷ τὸ μανδύγιόν της ἀπὸ τοῦ πύλου τοῦ ἀρέσκοντος αὐτῇ ἀνδρός· οὗτος δὲ ὑποχρεοῦται νὰ νυμφευθῆ αὐτήν, ἀφ' οὗ πληρῶσα εἰς τὸν πατέρα της ἀνάλογον ἀντίτιμον.

γ). *Παρά τοῖς Ἀφρικανοῖς.* Παρ' ἀπάσαις σχεδὸν ταῖς Ἀφρικανικαῖς φυλαῖς, ἐπικρατεῖ ἡ πολυγαμία. Ἐν Δαρφούρῃ ἔρχονται εἰς γάμον οἱ πλησιέστεροι συγγενεῖς. Ἐν Βαρθούκῃ ἀνταλλάσσοι τὴν γυναῖκα ἀντὶ ζεύγους βοῶν, ἢ μιᾶς λίτρας ἄλατος. Οἱ Γουάγγροι θάπτουσι ζώσας τὰς ἀπίστους συζύγους. Ἐν Ἀθουαίᾳ οἱ σύζυγοι δύνανται νὰ διαζευχθῶσι ὅπου-ἂν θελήσωσι, διανέμοντες τὰ τέκνα.

δ). Ἐν Ἀμερικῇ παρὰ τοῖς Θαγενέσιν αἱ σχέσεις τῶν συζύγων καὶ οἱ γαμήλιοι ὄροι εἶνε ἐπίσης παράδοξοι. Ὅστω οἱ Σιβάοι καὶ Μαχιεοῦσοι ἐν τῇ Νοτιᾷ Ἀμερικῇ ἀνατρέφουσι μόνον ἐν ἄρρῳ καὶ ἐν θῆλυ, τὰ δὲ ἄλλα τὰ φονεύουσι. Παρὰ τοῖς Γουαϊκούροις ὁ ἀνὴρ μεταβαίνει εἰς τὸν οἶκον τῆς γυναικὸς, ἥς οἱ γονεῖς οὐδέποτε

καθ' ὄλον τὸν βίον συνομιλοῦσι μετ' αὐτοῦ. Ἐν δὲ τῇ Ματαίβῃ ἐκτίθησιν εἰς κίνδυνον τὴν ζωὴν του, ὅστις ἤθελεν ἀρνηθῆ τὴν προτεινομένην αὐτῷ σύζυγον.

Ἐν Ἰαπωνίᾳ, ὅταν ὁ ἀνώτατος ἱερεὺς εἶνε ἐπιμοθάντας, ἀναγγέλλουσι οἱ τὴν αὐτὴν αὐτῷ ἀποτελοῦντες ἱερεῖς εἰς τὸν λαὸν ἐν τοῖς ναοῖς, ὅτι ὁ μέγας ἱερεὺς εὐρίσκειται εἰς λόγους μὲ τὰς ἐπτὰ μεγάλους θεούς, καὶ ὅτι προτίθεται νὰ ἀνικανίσῃ τὴν ψυχὴν του ἐν τοῖς κλίποις τῆς κρατίστου αὐτῶν. Ἐὐθύς δὲ ὡς ἐπέλθῃ ὁ θάνατος, τὸ πτώμα τοῦ μεγάλου ἱερέως ἐκτίθεται ἐπὶ ἐπιστήμου κλίνης καὶ καλύπτεται διὰ πέπλου ὑπὸ τινος τῶν ἱερέων. Μετ' ὀλίγας στιγμὰς ὁ πέπλος ἀφαιρεῖται, ἐκ τῆς κλίνης ἐγείρεται νῆς ζωντανὸς ἱερεὺς, ὅστις θεωρεῖται ὡς ὁ προηγούμενος μετ' ἀνακαινισμένης ψυχῆς, πράγματι ἂν εἶνε ὁ διάδοχός του, ὅστις ἐκ τῶν προτέρων εἶχεν εἰσαχθῆ ὑπὸ τὸ κυλινδροειδὲς κάλυμμα τῆς κλίνης, καὶ κατόπιν διὰ περιστροφῆς αὐτοῦ εἶχεν ἀνέλθει εἰς τὸ ἐπάνω τῆς κλίνης, ἐνῷ ὁ νεκρὸς κατήρχετο ὑπὸ τὴν κλίνην. Ὁ λαὸς διωκόμενος τὴν ἀνακαινίσιν καὶ προσκυνεῖ τὸν ἀναστηθέντα.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν κατὰ τὸ 1883 εἰς Νέαν Ἰόρκην ἀφικόμενων μεταναστῶν ἀνῆλθεν εἰς 403,909· κατὰ τὸ 1882 ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν εἶχε ἀνέλθει εἰς 476,086, τὸ 1881 εἰς 465,681 καὶ εἰς 327,371 τὸ 1880. Οὐδὲν ἔτος πρὸ τοῦ 1880 παρουσιάζει ἀριθμοὺς μείζονας τῶν ἀνωτέρω.

Τὸ σύνολον τῶν εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας μεταναστευσάντων εἶνε κατὰ μὲν τὸ 1883 603,322, κατὰ δὲ τὸ 1882 788,992, τὸ 1881 860,431, καὶ κατὰ τὸ 1880 457,267. Ἐκ τῶν 403,909 μεταναστῶν, τῶν κατὰ τὸ 1883 ἀφικόμενων εἰς Νέαν Ἰόρκην, 176,691 εἶνε Γερμανοὶ, 55,184 Ἴρλανδοί, 41,525 Ἀγγλοὶ, 8,022 Σκώττοι. Ἐξ οὗ βλέπομεν ὅτι ἡ Γερμανία καὶ ἡ Μεγάλη Βρετανία προμνηθεύουσι περίπου τὰ τρία τέταρτα τοῦ ὅλκου ποσοῦ τῶν μεταναστευθέντων.

Παρὰ τοῖς ἀγρίοις τῆς Αὐστραλίας ἰσχύει τὸ ἔθιμον, ὅτι πᾶς ἀνὴρ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ λαμβάνῃ ὡς σύζυγος ὅσας τὰς πρὸς αὐτὸν συγγενεούσας γυναῖκας. Ἐὰν δὲν ἔχῃ συγγενεῖς κλέπτει τὰς γυναῖκας ἄλλων ἀνδρῶν, ὑπάρχουσι δὲ ἄνθρωποι, οὔτινες διὰ τῆς κλοπῆς ἀποκτῶσι δεκάδα καὶ πλέον γυναικῶν. Ἐὰν τις τῶν κλαπεισῶν γυναικῶν ληφθῆ πάλιν ὑπὸ τοῦ πρώτου αὐτῆς κατόχου, οὗτος δύνανται νὰ διατραπήσῃ τὴν κνήμας αὐτῆς, ἵνα τῇ καταστῆσθαι ἀδύνατον νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸν οἶκον.